

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Organizace zájmové samosprávy

The Organization of Self-government of Interest Groups

Student: Markéta Kocichová

Vedoucí diplomové práce: Ing. Iveta Vrabková

Ostrava 2011

Místopřísežné prohlášení

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci včetně všech příloh vypracovala samostatně.

V Ostravě dne 4. května 2011

.....

Markéta Kocichová

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala Ing. Ivetě Vrabkové za cenné připomínky a odborné rady, kterými přispěla k vypracování této bakalářské práce.

OBSAH

1	ÚVOD	1
2	SAMOSPRÁVA	3
2.1	Zájmová samospráva	6
2.1.1	Právní zakotvení zájmové samosprávy	8
2.1.2	Charakteristika profesních zájmových organizací - komor	10
2.1.2.1	Základní znaky komor	10
2.1.2.2	Členství v komoře	11
2.1.2.3	Orgány komor	12
2.1.2.4	Disciplinární pravomoc komor	13
2.1.3	Profesní komory s povinným členstvím	13
2.1.3.1	Vývoj profesních komor s povinným členstvím	13
2.1.3.3	Stavovské předpisy	16
2.1.4	Komory s nepovinným členstvím	18
2.1.4.1	Členství v hospodářských komorách	18
2.1.5	Vysokoškolská samospráva	19
2.1.5.1	Vznik a vývoj vysokoškolské samosprávy	19
2.1.5.2	Současná vysokoškolská samospráva	20
3	ČESKÁ LÉKAŘSKÁ KOMORA	21
3.1	Členství v České lékařské komoře	23
3.1.1	Práva a povinnosti členů	24
3.1.2	Zásady evidence členství	25
3.1.2.1	Vedení seznamu členů a změny v evidenci	25
3.1.2.2	Převod člena mezi okresními sdruženími	25
3.1.2.3	Evidence zániku členství	26
3.2	Organizační struktura České lékařské komory	26

3.2.1	Orgány okresních sdružení	27
3.2.1.1	Okresní shromáždění členů	27
3.2.1.2	Představenstvo okresního sdružení	28
3.2.1.3	Čestná rada okresního sdružení	30
3.2.1.4	Revizní komise okresního sdružení.....	30
3.2.2	Orgány komory.....	31
3.2.2.1	Sjezd delegátů.....	31
3.2.2.2	Představenstvo komory.....	31
3.2.2.3	Čestná rada komory.....	32
3.2.2.4	Revizní komise komory	32
3.2.2.5	Vědecká rada komory	33
3.2.3	Ostatní orgány komory	33
4	ÚZEMNÍ A VĚCNÁ ORGANIZACE ČESKÉ LÉKAŘSKÉ KOMORY	35
4.1	Územní organizace	35
4.2	Hospodaření České lékařské komory	37
4.2.1	Finanční hospodaření	37
4.2.2	Návrh, přijetí a kontrola plnění rozpočtu komory	39
4.2.3	Majetek komory.....	40
4.2.4	Hospodaření centra České lékařské komory v letech 2006-2009.....	42
4.2.5	Hospodaření okresního sdružení České lékařské komory Frýdek-Místek	43
4.2.6	Příspěvky na činnost komory	45
	ZÁVĚR.....	50
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	53
	SEZNAM ZKRATEK	
	PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	
	SEZNAM PŘÍLOH	

1 ÚVOD

Po Sametové revoluci v roce 1989 a pádu totalitního komunistického režimu se do České republiky vrátily demokratické principy. Samospráva se opět stala jednou z garancí samostatného demokratického právního státu, která v něm má své pevné a nezastupitelné místo. Znakem demokratického státu je samospráva včetně samosprávy územní a profesní, vykonávané samosprávnými profesními komorami. Profesní samospráva podporuje realizaci jak idejí občanské společnosti, tak profesních zájmů a zároveň napomáhá státu zajišťovat a garantovat profesionální a kvalitní služby v rámci veřejného sektoru.

Předmětem této bakalářské práce je vybraná problematika – členská základna a hospodaření na úseku organizace zájmové samosprávy České lékařské komory (dále jen ČLK) sídlící v Olomouci.

Cílem bakalářské práce je charakterizovat postavení, hospodaření a organizaci České lékařské komory jak z pohledu centra České lékařské komory, tak její základní územní jednotky – okresního sdružení České lékařské komory Frýdek – Místek.

K naplnění výše stanoveného cíle budou využity následující metody. Rešerše odborné literatury v oblasti řešeného tématu – zájmové samosprávy. Následně deskriptivní analýza popisující problematiku zájmové samosprávy v České republice a organizaci České lékařské komory, jako samosprávné stavovské organizaci sdružující všechny lékaře na území České republiky. V poslední řadě bude využita metoda komparativní analýzy členské základny ČLK v České republice a hospodaření centra ČLK za období 2006 – 2009, hospodaření okresního sdružení ČLK Frýdek – Místek za období 2008 – 2010 a výše členských příspěvků za období 2008 - 2011.

Bakalářská práce je rozčleněna do pěti kapitol, včetně úvodu a závěru. Druhá kapitola se zabývá teoretickým vymezením samosprávy a vysvětlením pojmu zájmové samosprávy, včetně jejího postavení v politickém systému. Tato část nastiňuje členění komor, jejich působnost a obecnou charakteristiku. Kapitola se rovněž zabývá právními předpisy upravující oblast zájmové samosprávy a charakterem stavovských předpisů, které jsou profesními komorami vydávány s ohledem na jejich povahu a závaznost pro její adresáty.

Třetí kapitola je věnována charakteristice České lékařské komory, včetně jejího historického vývoje, organizační struktury a podmínek členství v této komoře.

Čtvrtá část práce se zabývá územní a věcnou organizací České lékařské komory, rozčlenění území České republiky na okresní sdružení, hospodaření centra ČLK a okresního sdružení ČLK ve Frýdku-Místku. V neposlední řadě se tato kapitola zabývá výběrem a výši členských příspěvků, které představují největší příjmy komory.

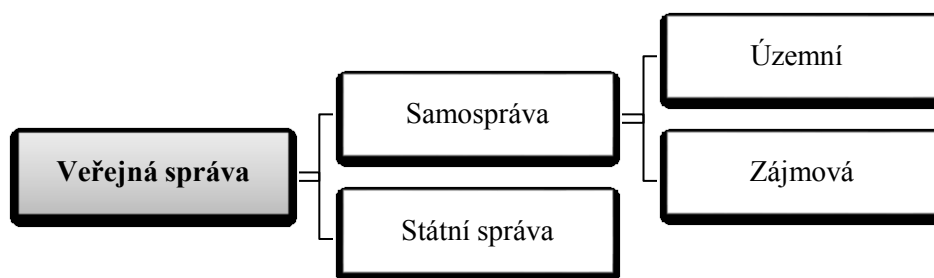
Při zpracování bakalářské práce byly použity relevantní odborné teoretické zdroje, tištěná periodika, elektronické zdroje, interní materiály zpřístupněné Českou lékařskou komorou a okresním sdružením ČLK ve Frýdku-Místku, platné právní předpisy a stavovské předpisy ČLK. Výčet použitých zdrojů lze shledat v seznamu použité literatury.

2 SAMOSPRÁVA

Mezi základní znaky moderního liberálně demokratického státu patří samospráva. Samotná samospráva v první polovině 19. století stála u základů zrodu moderního státu na našem území¹. Samospráva představuje jednu z větví tzv. vertikální dělby moci, tedy rozdělení veřejné moci na moc státní a samosprávnou². Jinak lze vysvětlit, že veřejná správa jako nositel veřejné moci se člení na státní správu a samosprávu, mimo jiné se toto členění doplňuje o ostatní veřejnou správu. Členění veřejné správy v České republice viz Obr. 2.1.

Obr. 2.1 Členění veřejné správy

Zdroj: MALACH, A. ŠELEŠOVSKÝ, J. USTOHAL M. Samosprávné podnikatelské instituce. (2002, s. 16).
Vlastní úprava.

Samospráva je tedy součástí veřejné správy a tvoří se státní správou její druhou nejdůležitější část. Je pro ni typické, že je vykonávána jinými subjekty než státem, tzv. veřejnoprávními korporacemi a případně dalšími subjekty³. Samosprávu tyto subjekty vykonávají v případě, že je zákonem na ně výkon veřejné správy delegován a trvale svěřen do jejich samostatné odpovědnosti⁴.

Pojem samospráva bývá v právní nauce definována různě, ale zcela jednoduše lze samosprávu chápat jako „*správu vlastních záležitostí*“. V širším pojetí je samospráva vykonávána vlastním jménem, na vlastní zodpovědnost a vlastními prostředky.

¹ KOUDELKA, Z. Budoucnost profesní samosprávy. *Právní rádce*. (1997, s. 29).

² LIPERTOVÁ, Š. Některé otázky zájmové samosprávy a její činnosti. *Správní právo*. (2010, č. 3, s. 155).

³ SLÁDEČEK, V. *Obecné správní právo*. (2005, s. 241).

⁴ HENDRYCH, D. *Správní věda – teorie veřejné správy*. (2003, s. 112).

Předmětem samosprávy je správa veřejných věcí na územní úrovni (obce, kraje) anebo správa spojená s výkonem určité profese (profesní komory), případně v souvislosti s výkonem specifické činnosti (vzdělávání)⁵.

Pro samosprávu je charakteristická na jedné straně její nezávislost na státu, na druhé straně její závislost, která musí být podrobena státnímu doзору. Nezávislost znamená, že samosprávná moc vzniká a uskutečňuje se na základě zákona (práva) a pod státním dozorem, který je vykonávaný příslušnými orgány veřejné správy popřípadě soudy. Avšak ve věcech samosprávy není státním orgánům podřízena a v právním vymezeném rámci působí samostatně⁶. To znamená, že mezi orgány veřejné správy při výkonu samosprávy neexistují vztahy nadřízenosti a podřízenosti, totéž platí i mezi orgány samosprávy navzájem, taktéž mezi orgány samosprávy a orgány státní správy⁷.

Samospráva na rozdíl od státní správy nezahrnuje jen výkonný aspekt. Jejím posláním je v první řadě realizace vlastní samosprávné moci. Znakem takovéto samosprávné moci je mocenská pravomoc rozhodování v samosprávných otázkách, ve kterých stát ponechává plný prostor samosprávným orgánům z hlediska její tvorby, a to současně vedle výkonné moci k samosprávnému výkonu státních a vlastních aktů. Bez pravomoci k tvorbě vlastních mocenských aktů by samospráva nemohla plnit takovou úlohu, která odpovídá jejímu postavení v moderním státě⁸.

Pod pojmem **veřejnoprávní korporace** (dále také korporace) se označují právnické osoby založené zákonem nebo na základě zákona. Jedná se o člensky organizovaný subjekt veřejné správy, kterému byla svěřena moc samostatně plnit veřejné úkoly. Tyto korporace reprezentují veřejné zájmy a obstarávají část veřejné správy. Veřejnoprávní korporace jsou kromě státu například obce, kraje a různé profesní svazy. Mezi znaky korporace patří:

- uplatnění členského principu,
- veřejnoprávní korporace je právnickou osobou, která je založena zákonem nebo jiným vrchnostenským aktem na základě zákona,
- je jí svěřena mocenská pravomoc činit vrchnostenské úkoly,

---

⁵ SLÁDEČEK, V. *Obecné správní právo*. (2005, s. 241).

⁶ LIPERTOVÁ, Š. Některé otázky zájmové samosprávy a její činnosti. *Správní právo*. (2010, č. 3, s. 156).

⁷ HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. (2008, s. 13).

⁸ LIPERTOVÁ, Š. Některé otázky zájmové samosprávy a její činnosti. *Správní právo*. (2010, s. 156).

- má jistou nezávislost na správních úřadech státu, ale zároveň podléhá státnímu doзору, který zásadně kontroluje zákonnost,
- vlastní majetek, se kterým samostatně nakládá.⁹

Podle obsahu výkonu činností, organizační struktury a postavení subjektů ke korporaci rozeznáváme tyto typy veřejnoprávních korporací:

- územní – určujícím znakem pro členství a činnost je území (obce, kraje),
- zájmové (osobní) – jejich zřízení souvisí s výkonem nějakého povolání (komory),
- věcné (reálné) – členství je založené na věcném základě to znamená, že souvisí s vlastnictvím k určité věci (svazy obcí).¹⁰

Ostatní veřejná správa je považována za zbytkovou oblast veřejné správy, kterou vykonávají subjekty, které nelze označit jako samosprávné anebo plně správné (nesamosprávné). Takto označovaná je i část veřejné správy, která není vykonávána státem nebo veřejnoprávními korporacemi územního charakteru. Jedná se o činnosti, kdy není zcela jasné, zda nově vytvářené instituce jsou delegací státní správy nebo mají charakter specifické správní činnosti. Jedná se o organizace nazývané „*veřejné ústavy*“. Příkladem těchto organizací může být Česká národní banka, Česká televize, Český rozhlas, Česká tisková kancelář¹¹.

Samospráva není rovnocenným partnerem státu, vždy vzniká ze sebeomezení státu a její rozhodnutí jsou vykonávána jen za pomoci státního donucení, protože nedisponuje vlastními mocenskými složkami (armáda, policie, apod.). Stát je veřejnoprávní korporace ovládající jiné korporace. Stát může bez samosprávy existovat, avšak samospráva bez státu nikoliv a tudíž je jeho součástí¹².

Vztah mezi vládou a samosprávou je v určité míře konfliktní, protože existence samosprávy omezuje vládní byrokracii. Stejně se tak děje i v případě zájmové samosprávy. Zájmová samospráva z hlediska držitele centrální vládní moci komplikuje a omezuje jeho rozhodovací

⁹ HENDRYCH, D. *Správní právo – obecná část*. (2006, s. 105 – 106).

¹⁰ HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. (2008, s. 13).

¹¹ Dtto. (2008, s. 14).

¹² KOUDELKA, Z. *Právní předpisy samosprávy*. (2008, s. 18).

možnosti. Dle Z. Koudelky je nepochybně lepší, existuje-li ve státě pluralita moci, ke které samospráva přispívá a zabezpečuje tak větší svobodu jedince¹³.

Stát stanoví zřízení samosprávy a podrobuje jí své kontrole. Dovoluje, aby státní moc zasahovala do působnosti samosprávy. Avšak stát při této činnosti musí akceptovat samosprávu jako ústavní hodnotu. Stát má dostatečné možnosti, aby zasahoval do samosprávy. Děje se tak především moci zákonodárnou, u nás reprezentovanou Parlamentem, která stanovila hranice samosprávy a do budoucna je může měnit zákonem. Jelikož má zájmová samospráva velice slabé Ústavní zakotvení, tato skutečnost dává poměrně volné pole působnosti Parlamentu při zákonné tvorbě. Aby stát dával závazná pravidla samosprávě, musí tak učinit zákony¹⁴.

Rozsáhlá možnost zasahování státu do samosprávy je dána i orgánům moci soudní, a to jak ve správním tak i ústavním soudnictví. Z tohoto hlediska si stát ponechal řadu možností, jak do samosprávy zasahovat, avšak tyto možnosti nepřenechal moci výkonné, což by také vzhledem k výskytu střetu zájmů v samosprávě s orgány státní správy, bylo nesprávné¹⁵.

2.1 Zájmová samospráva

Zájmová samospráva je jedním ze základních kamenů současného demokratického státu v Evropě. Umožňuje realizaci idejí občanské společnosti a napomáhá státu, neboť výkon této samosprávy je hrazen z vlastních prostředků a není závislý na státním rozpočtu¹⁶.

Kořeny zájmové samosprávy sahají do první poloviny 19. století. Ovšem na území České republiky má tato forma samosprávy historické předchůdce již ve středověku¹⁷. Vznik zájmových organizací obchodníků, živnostníků a příslušníků tzv. svobodných povolání byl spjat s rozvojem svobodného podnikání, občanské společnosti, konkurence a procesy, kterými společnost procházela od druhé poloviny minulého století¹⁸.

---

¹³ Dtto. (2007, s. 341).

¹⁴ Dtto. (2007, s. 24).

¹⁵ Dtto. (2007, s. 58).

¹⁶ KOUDELKA, Z. Budoucnost profesní samosprávy. *Časopis pro správní vědu a praxi II.* (1997, s. 202).

¹⁷ SLÁDEČEK, V. *Obecné správní právo.* (2005, s. 248).

¹⁸ FIALA, J., MATES P. *Komory podnikatelů a komory svobodných povolání.* (1994, s. 3).

Zájmová samospráva je součástí veřejné správy, oproti územní samosprávě je podstatně méně teoreticky popracovaná a má specifické znaky, kterými se od územní samosprávy odlišuje. V minulosti byla představována nejrůznějšími komorami a společenstvy a plnila ve veřejné správě důležité místo. V současnosti se zájmová samospráva neustále koncipuje a má ve veřejné správě důležité postavení¹⁹. Při jejím samotném označení lze shledat nesourodost – je možné se setkat s pojmy jak zájmová samospráva, tak i samospráva profesní. Tyto pojmy se používají smíšeně, avšak někde pod profesní samosprávou jsou vnímány pouze profesní komory a pod zájmovou samosprávou, jako širším pojmu, je zahrnována i vysokoškolská samospráva. Z. Koudelka se přiklání k takovému pojmu, který by obsahoval negativní vymezení, tedy samospráva „*neúzemní*“²⁰.

Zájmová samospráva je podle Z. Koudelky reprezentována:

1. profesními komorami s povinným členstvím,
2. komorami s nepovinným členstvím,
3. vysokoškolskou samosprávou²¹.

Charakteristické znaky zájmové samosprávy:

1. **Zákonný vnik jejího zřízení** – subjekty zájmové samosprávy jsou zřízeny přímo zákonem jako veřejnoprávní korporace. Výjimku tvoří soukromé vysoké školy, které jsou zřízeny na základě zákona soukromou iniciativou, se státním souhlasem.
2. **Právní základ** – subjekt veřejné správy má vždy právní subjektivitu. Významnou složkou právního základu je možnost regulovat právními předpisy subjekty zájmové samosprávy, ale pouze u profesní samosprávy (komory s povinným členstvím) lze hovořit o jejich obecné závaznosti. Zejména se to týká stavovských předpisů, u ostatních předpisů zájmové samosprávy lze hovořit spíše jako o vnitřních předpisech (interní normativní akty).
3. **Ekonomický základ** – každá zájmová samospráva má vlastní majetek a vlastní hospodaření. Hlavním zdrojem příjmu jsou především členské příspěvky. S výjimkou vysokých škol, kde jsou příjmem platby za studium ať od státu nebo samotných studentů. Není vyloučeno, aby samospráva hospodařila i se státním majetkem²², pokud

---

¹⁹ HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. (2008, s. 59).

²⁰ KOUDELKA, Z. *Samospráva*. (2007, s. 339).

²¹ KOUDELKA, Z. *Samospráva*. (2007, s. 339).

²² Veřejné finance označují specifické finanční vztahy a operace, které probíhají v rámci ekonomického systému mezi orgány a institucemi veřejné správy na jedné straně a na straně druhé s ostatními subjekty. Obsahem

by stát chtěl podpořit nějakou určitou činnost a samosprávě svůj majetek dal k dispozici. Takové hospodaření podléhá zvláštnímu režimu a v dnešní době se vyskytuje jen u veřejných vysokých škol.

4. **Osobní základ** – zájmová samospráva se vztahuje vždy k osobám, a to především fyzickým. Nejčastěji je tvořen osobami, které vykonávají určitou činnost (profesi, povolání). Pro klasickou zájmovou samosprávu je typické, že určité osoby jsou v působnosti zájmové samosprávy nezávislé na své vůli (u profesních komor s povinným členstvím).²³

2.1.1 Právní zakotvení zájmové samosprávy

Z ústavního hlediska má zájmová samospráva slabé zakotvení, neboť v ústavním zákoně č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky (dále jen Ústava) není vůbec zmíněna. Ústavní oporu je možné najít v Listině základních práv a svobod, kde v úvodním prohlášení ústavodárce uznává „*samosprávné tradice našich národů*“²⁴.

Dále je také odkazováno na Čl. 20 a Čl. 27 **Listiny základních práv a svobod**²⁵.

„Čl. 20

- (1) *Právo svobodně se sdružovat je zaručeno. Každý má právo spolu s jinými se sdružovat ve spolcích, společnostech a jiných sdruženích.*
- (2) *Občané mají právo zakládat též politické strany a politická hnutí a sdružovat se v nich.*
- (3) *Výkon těchto práv lze omezit jen v případech stanovených zákonem, jestliže to je v demokratické společnosti nezbytné pro bezpečnost státu, ochranu veřejné bezpečnosti a veřejného pořádku, předcházení trestným činům nebo pro ochranu práv a svobod druhých.*
- (4) *Politické strany a politická hnutí, jakož i jiná sdružení jsou odděleny od státu*²⁶.

---

finančních vztahů a operací je veřejné zabezpečení veřejných statků, profinancování různých transferů a stimulace ekonomických subjektů k určitému chování prostřednictvím dotací, pokut nebo daní. (HAMERNÍKOVÁ, B., MAAYTOVÁ, A. *Veřejné finance*. (2007, s. 11)).

²³ MALACH, A., ŠELEŠOVSKÝ, J., USTOHAL, M. *Samosprávné podnikatelské instituce*. (2002, s. 16).

²⁴ KOUDELKA, Z. Zájmová samospráva a její předpisy. *Bulletin advokacie*. (2001, č. 5, s. 10).

²⁵ PITROVÁ, M., SMEKAL, H., SUCHÝ, P. Principy organizace zájmových skupin. *Politologický časopis*. (2007, č. 4, s. 379).

²⁶ *Listina základních práv a svobod*. Hlava druhá, oddíl druhý – Politická práva, Čl. 20.

„Čl. 27

- (1) Každý má právo svobodně se sdružovat s jinými na ochranu svých hospodářských a sociálních zájmů.*
- (2) Odborové organizace vznikají nezávisle na státu. Omezovat počet odborových organizací je nepřípustné, stejně jako zvýhodňovat některé z nich v podniku nebo v odvětví.*
- (3) Činnost odborových organizací a vznik a činnost jiných sdružení na ochranu hospodářských a sociálních zájmů mohou být omezeny zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu bezpečnosti státu, veřejného pořádku nebo práv a svobod druhých“²⁷.*

Nezakotvení zájmové samosprávy přímo v Ústavě neznamena neústavnost profesní samosprávy. Zájmová samospráva je primárně upravena **zákony**. Lze tvrdit, že úprava obsažená v zákonech nesmí být v rozporu ústavou, avšak zákon může upravovat společenské vztahy, které Ústava nijak neupravuje, nebo jsou zmíněny velmi nepatrně, jak je tomu také u zájmové samosprávy.

Profesní komory v České republice mohou vznikat podle několika různých zákonů. To znamená, že neexistuje jeden zákon, který by upravoval všechny profesní komory. Zákonem je nejvíce upravena existence komor s povinným členstvím a komor s nepovinným členstvím. Působnost těchto profesních komor a právní poměry jejich příslušníků stanoví zákon, jímž je profesní komora založena. Zákon také určuje základní orgány komory a způsob, jakým jsou tyto orgány ustavovány. Mohou však existovat případy, kdy zákon upravuje nejen jednu určitou komoru, ale i dvě či více komor najednou (např. zákon č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře). Dalším příkladem může být, že ustanovení o komorách zastřešuje obecnější zákon pro danou oblast činnosti (např. v případě České advokátní komory je to z. č. 85/1996., o advokacii)²⁸.

---

²⁷ *Listina základních práv a svobod*. Hlava čtvrtá – Hospodářská, sociální a kulturní práva, Čl. 27.

²⁸ PITHOVÁ, M., SMEKAL, H., SUCHÝ, P. Principy organizace zájmových skupin v ČR. *Politologický časopis*. (2007, č. 4, s. 376).

2.1.2 Charakteristika profesních zájmových organizací - komor

Profesní komory navazují na tradici středověkých cechů. Původ slova komora pochází z latiny a označovaly se tak středověké klenuté místnosti, které se nacházely na panovnických dvorech, v nichž se uchovávalo jmění panovníka a také se v nich vykonávala správa tohoto jmění. Tento název se přenesl na úřady, které vykonávaly správu majetku panovníka (komorní, komorník). Později se začal používat pro složky parlamentu (hodní a dolní komora) a samosprávné sbory²⁹. Nejtypičtější příklad profesní komory na našem území jsou advokátní komory, jejichž právní úprava vznikla v roce 1849 přijetím advokátního řádu a 1869 tento řád nabyl účinnosti³⁰.

Název komora byl původně vyhrazen obchodním komorám jako zástupcům obchodníků, živnostníků a řemeslníků. Obchodní komory vznikly ve Francii a jejich počátek se datuje do 17. století. Samotný název komora vznikl z francouzského „*Chabre*“. Postupně se tento výraz vžil jako „*terminus techicus*“ pro profesní samosprávu. Profesní komory, pokud se jedná o jejich organizační uspořádání a pravomoci jednotlivých volených orgánů, tak navazují na historickou tradici komor první republiky. V tomto období u nás působila i Obchodní a živnostenská komora s nuceným členstvím, živnostenská společenstva a další samosprávné organizace³¹.

2.1.2.1 Základní znaky komor

Obecně jsou komory označovány jako stavovské organizace sdružující příslušníky daného svobodného povolání nebo samosprávné stavovské organizace sdružující všechny příslušníky svobodného povolání, resp. podnikatele zapsané v seznamech, které vedou příslušné komory. Právní úprava definuje komory jako právnické osoby. Za právnickou osobu jsou považovány všechny komory jako celek a jejich územní články právní subjektivitu nemají nebo je komory ani nevytvářejí³².

---

²⁹ KOUDELKA, Z. *Samospráva*. (2007, s. 343).

³⁰ KOUDELKA, Z. *Profesní samospráva. Právní rádce*. (2003, s. 44).

³¹ SOVOVÁ, O. *Profesní komory a nucené členství. Zdravotnictví a právo*. (2003, č. 7, s. 2).

³² MALACH, A., ŠELEŠOVSKÝ, J., USTOHAL M. *Samosprávné podnikatelské instituce*. (2002, s. 27).

Komory jsou v některých právních předpisech definovány např. jako samosprávné nepodnikatelské instituce, obecněji také jako samosprávné stavovské organizace a někdy obecnější charakteristika chybí³³.

K hlavním úkolům komor patří prosazování zájmů svých členů, zajišťování profesionální úrovně a etiky výkonu daných činností. Komory spolupracují s orgány státní správy a v určité míře vykonávají její funkce. Mají právo vybírat stanovené dávky, poplatky, vykonávat disciplinární pravomoc vůči svým členům, starají se o sociální potřeby, rozvoj vzdělání, organizují zkoušky zájemcům o danou profesi a další³⁴. Nedílnou činností, které zákony přímo nezmiňují je i poradenství pro členy, které souvisí s výkonem profese. Tato činnost je jednak členy vyžadována, jednak orgány komory mají zájem na určitých výkladech zásadních profesních otázek³⁵.

2.1.2.2 Členství v komoře

Podmínkou k výkonu svobodného povolání je nutné být členem příslušné komory. Tato podmínka je vyjádřena v příslušných právních předpisech. Jednotlivé **zákony stanoví konkrétní podmínky**, při kterých může být subjekt zapsán do seznamu či rejstříku, které komory vedou, což je i nezbytnou podmínkou k výkonu dané činnosti. Společnou podmínkou ve všech případech je plná způsobilost k právním úkonům a bezúhonnost. Dále vysokoškolské vzdělání, absolvování předepsané praxe, složení profesní zkoušky a po splnění všech uvedených podmínek složení slibu.

Jednotlivé zákony obsahují podmínky, za nichž může být žadatel o zápis:

- odmítnut (např. v případě, že dotyčný vykonává činnost neslučitelnou s příslušným povoláním),
- členství pozastaveno obligatorně (např. vyslovení trestu zákazu výkonu dané činnosti) nebo fakultativně (např. při zahájení řízení o způsobilosti k právním úkonům, a to až do doby rozhodnutí v této věci),
- a kdy dochází k vyškrtnutí ze seznamu (např. v případě úmrtí, ztráty nebo omezení způsobilosti k právním úkonům nebo uložení disciplinárního opatření).³⁶

³³ SLÁDEČEK, V. *Obecné správní právo*. (2005, s. 257).

³⁴ FIALA J., MATES, P. *Komory podnikatelů a komory svobodných povolání*. (1994, s. 7).

³⁵ SOVOVÁ, O. Profesní komory a nucené členství. *Zdravotnictví a právo*. (2003, č. 7, s. 2).

³⁶ FIALA, J., MATES P. *Komory podnikatelů a komory svobodných povolání*. (1994, s. 8).

Odborné (kvalifikační, profesní) zkoušky jsou u komor další odlišností na vznik členství. Při nutnosti úspěšného **absolvování zkoušky** jako kvalifikačního kritéria platí, že členem některé z komor se může stát pouze ten, kdo takovou zkoušku úspěšně složí. U jiných komor není členství na zkoušce závislé. Požadavek na absolvování zkoušky je výrazem celkové koncepce dané komory, včetně jejích cílů a poslání. Mezi komory, které zkoušku nevyžadují, patří především komory s obecným postavením, tj. Hospodářská komora ČR a Agrární komora ČR. U komor, ve kterých se odborná zkouška nevyžaduje, postačuje určitá **odborná způsobilost** (vysokoškolské vzdělání). K těmto komorám patří Česká lékařská komora, Česká stomatologická komora, Česká lékárnická komora a Komora veterinárních lékařů. U další skupiny komor je však požadavek na složení odborné zkoušky nezbytným předpokladem ke vzniku členství a možnosti výkonu dané činnosti (např. Komora daňových poradců ČR, Komora auditorů ČR)³⁷.

2.1.2.3 Orgány komor

Ustanovení o orgánech komor jsou nedílnou součástí jednotlivých právních předpisů. Z nich vyplývá, že zákon určuje základní orgány a vedle nich si mohou komory podle vlastní potřeby vytvářet další. Obvyklá struktura zákonem stanovených orgánů:

- **Kolektivní - nejvyšší orgán.** Ten je pověřen rozhodovat o nejdůležitějších otázkách (např. o shromáždění členů komory). Tento orgán mívá různá označení, ale jeho poslání je podobné (např. valná hromada, shromáždění, popřípadě sjezd delegátů a také častým označením je i sněm).
- **Výkonné orgány** - téměř vždy jsou jimi představenstvo eventuálně prezídium. Úřady jsou typickým výkonným orgánem v Hospodářské a Agrární komoře ČR. Pro některé komory mohou předpisy stanovit individuální orgány stojící v čele komory (prezidenti, viceprezidenti, předsedové a místopředsedové).
- **Kontrolní orgány** - dozorčí komise případně dozorčí rady nebo revizní komise. Jejich úkoly jsou velmi podobné a vyplývají z jejich postavení.
- **Disciplinární orgány** - nejčastěji jimi jsou disciplinární komise eventuálně kárné komise. U některých komor se lze setkat s tím, že tyto orgány nazývají honosnějšími názvy, jako jsou např. čestná rada nebo stavovský soud.
- Dále v komorách, kde je odborná zkouška kvalifikačním předpokladem, působí různé zkušební komise, avšak nejsou považovány za orgány komory.

---

³⁷ Dtto. (1994, s. 9).

- Za zmínku stojí i specifický soudní orgán, např. Rozhodčí soud Hospodářské komory ČR a Agrární komory ČR, který rozhoduje v majetkových sporech.³⁸

2.1.2.4 Disciplinární pravomoc komor

Výkon disciplinární pravomoci je jednou z forem, kterou komory zabezpečují profesionální úroveň a etiku výkonu povolání svých členů. Za disciplinární provinění jsou označovány závažné nebo opětovné porušení povinností, které stanoví příslušné zákony. Za tyto provinění náleží sankční prostředky, kterými jsou písemné napomenutí, důtka, peněžitá pokuta, vyškrtnutí ze seznamu až na pět let. Odchylnou úpravu mají hospodářské komory³⁹.

Rozhodnutí o disciplinárním (kárném) opatření musí mít písemnou formu a obsahuje výrok, odůvodnění a poučení o opravném prostředku. Proti rozhodnutí, kterým bylo uloženo disciplinární opatření, je možné podat opravný prostředek. K podání opravného prostředku je oprávněn ten, proti komu toto rozhodnutí směřuje, ale i orgán komory, z jehož podnětu bylo řízení zahájeno. Příslušným orgánem, který rozhoduje o opravném prostředku je představenstvo (prezídium) dané komory. Přezkoumané rozhodnutí může představenstvo potvrdit nebo zrušit. Při dalším projednávání je pak daný disciplinární orgán vázán stanoviskem představenstva. Odlišně je opět tato problematika řešena u hospodářských a agrárních komor⁴⁰.

2.1.3 Profesní komory s povinným členstvím

2.1.3.1 Vývoj profesních komor s povinným členstvím

Profesní komory s povinným členstvím jsou hlavním představitelem zájmové samosprávy. Jsou zákonem zřízené právnické osoby a nezapisují se do obchodního rejstříku. Evidenčně jsou zapisovány do registru ekonomických subjektů Českým statistickým úřadem. Profesní komory jsou veřejnoprávní korporace, nejsou orgány státu a nejsou podřízené statním orgánům. Těmto komorám zákon určí jejich působnost, právní poměry příslušníku, taktéž určí základní orgány komory a způsob jejich ustanovení. Kromě těchto základních orgánů, mohou komory zřizovat i další orgány jako své pomocné, které v zákoně nejsou přímo uvedené. Na tyto orgány komory, nelze přenést její veřejnomocenská oprávnění. Komory jsou

³⁸ Dtto. (1994, s. 10 - 11).

³⁹ Dtto. (1994, s. 11).

⁴⁰ Dtto. (1994, s. 11 - 12).

oprávněné vydávat předpisy pro komoru a její členy, kteří se těmto předpisům musí podřídít, s ohledem na jejich povinné členství⁴¹.

V současné době, ne každé povolání má svojí profesní komoru. Povolání, která se nesdružují ze zákona v komorách, mohou zakládat dobrovolné profesní organizace tzv. občanská sdružení⁴². Tyto sdružení jsou registrována jako soukromoprávní právnické osoby a nejsou součástí zájmové samosprávy, i když se tato sdružení označují jako komory a sdružují příslušníky určité profese. Příkladem těchto komor mohou být Komora sociálních pracovníků, Komora geodetů a kartografů a Komora soudních znalců. Některé z těchto komor se neúspěšně snaží o změnu právního základu, aby byly profesní komorou zřízenou ze zákona⁴³.

Podle platných zákonů se povinně registrují svobodná povolání lékařů, stomatologů, lékárníků, veterinářů, auditorů, daňových poradců, advokátů, právníků, notářů, architektů, patentových zástupců, inženýrů a stavebních techniků.

V České republice existují tyto profesní komory, které vznikají ze zákona:

- a) se sídlem v Praze – Advokátní komora⁴⁴, Komora architektů⁴⁵, Komora auditorů⁴⁶, Komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě⁴⁷, Notářská komora včetně krajských notářských komor⁴⁸, Lékárnická komora⁴⁹, Stomatologická komora⁵⁰,
- b) se sídlem v Brně – Exekutorská komora⁵¹, Komora daňových poradců⁵², Komora patentových zástupců⁵³, Komora veterinárních lékařů⁵⁴,
- c) se sídlem v Olomouci – Lékařská komora⁵⁵.

---

⁴¹ KOUDELKA, Z. *Samospráva*. (2007, s. 347).

⁴² BROKL, L. *Reprezentace zájmů v politickém systému České republiky*. (1997, s. 169).

⁴³ KOUDELKA, Z. *Samospráva*. (2007, s. 343).

⁴⁴ Zákon č. 85/1996 Sb., o advokacii.

⁴⁵ Zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě.

⁴⁶ Zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech.

⁴⁷ Zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě.

⁴⁸ Zákon č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád).

⁴⁹ Zákon č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře.

⁵⁰ Dto.

⁵¹ Zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád).

⁵² Zákon č. 523/1992 Sb., o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců České republiky.

⁵³ Zákon č. 417/2004 Sb., o patentových zástupcích.

⁵⁴ Zákon č. 318/2004 Sb., o Komoře veterinárních lékařů České republiky.

2.1.3.2 Členství a působnost profesních komor s povinným členstvím

V profesních komorách s povinným členstvím se sdružují fyzické osoby samostatně výdělečně činné v činnostech stanovených zákonem. Legální výkon profese je spojen s nutnou příslušností ke komoře. **Členem** příslušné komory je každý kdo splní zákonem stanovené podmínky. Jedná se o tzv. „povinné řádné členství“. Není na vůli fyzické osoby, zda do komory vstoupí, ale na vůli samotné komory, zda někoho za člena přijme. Komora při samém začátku výkonu profese ověřuje splnění všech zákonných podmínek. Jestliže komora učiní negativní rozhodnutí, může se fyzická osoba obrátit k soudu⁵⁶. Vedle členství řádného může být umožněno i dobrovolné členství mimořádné, které může mít charakter oceňovací. Mimořádní členové se jen hlasem poradním podílejí na činnostech komory⁵⁷.

Právníkové osoby nemohu být členy profesní komory, i když je možný výkon určitého povolání skrze právníkové osoby. *„Jinak by totiž byla umožněna nerovnost hlasu, kdy by jeden člověk mohl mít podíl na rozhodování komory přímo jako člen (fyzická osoba) a zároveň i prostřednictvím jiné nebo dokonce několika právnických osob. Pokud je komora mocenským subjektem, pak v demokratické společnosti musí být rovnost v rozhodování, tj. rovnost volebního a hlasovacího práva pokládána za základní a nenarušitelný princip.“*⁵⁸.

Jakmile člen komory přestane splňovat podmínky, které jsou předpokladem pro výkon povolání stanovené zákonem, přestává být členem komory. Zánik členství v komoře automaticky znamená zánik možnosti dále vykonávat danou profesi.

Územní působnost profesních komor platí na území našeho státu - Čech, Moravy a Slezska. Výjimku tvoří notářské komory, jejich působnost je daná územními obvody krajských soudů a jsou ze zákona sdruženy v Notářské komoře ČR. V případě advokátní komory zákonem zřízená její pobočka v Brně s územní působností v obvodu krajských soudů v Brně a Ostravě. Důvodem decentralizace je, že advokátní komora, která se ze zákona nečlení na územní jednotky, má značný počet členů. Pobočka v Brně tak zajistí lepší výkon působnosti na území Moravy a Slezska. Do určité míry je náhradou za neobnovenou a komunistickým režimem zrušenou Advokátní komoru v Brně⁵⁹.

---

⁵⁵ Zákon č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře.

⁵⁶ LIPERTOVIÁ, Š. Některé otázky zájmové samosprávy a její činnosti. *Správní právo*. (2010, s. 161).

⁵⁷ KOUDELKA, Z. *Samospráva*. (2007, s. 349).

⁵⁸ MALACH, A. ŠELEŠOVSKÝ, J. USTOHAL M. *Samosprávné podnikatelské instituce*. (2002, s. 31).

⁵⁹ Dtto. (2007, s. 350-351).

Územní organizace profesních komor mimo jiné závisí na počtu jejich členů v komoře. Velké komory, které mají počet členů v řádu desítek tisíc, mohou ze zákona vytvářet územní orgány povinně anebo dobrovolně. Střední komory, které mají několik tisíc členů, mohou vytvářet územní celky dobrovolně svými stavovskými předpisy. Malé komory jen v řádu stovek členů nemají žádnou územní organizaci, příkladem může být Exekutorská komora⁶⁰.

Profesní komory mohou vstupovat do mezinárodních profesních sdružení, a to především v rámci Evropské unie. Taková sdružení nemají žádný veřejnoprávní mocenský základ, proto nedisponují žádnou veřejnou mocí. Jedná se spíše o sdružení, které mají spíše poradní a iniciativní charakter⁶¹.

Komora nad svými příslušníky profesního stavu vykonává mocenská oprávnění (vybírání poplatků nebo kárná pravomoc) – jedná se o tzv. **věcnou působnost**. Komora má taktéž možnost ukládat sankce, např. za neplacení poplatků stanovených na základě zákona vnitřními předpisy. Jedná se o tzv. disciplinární opatření. Mocenskou činnost komory reguluje zákon a proti jejím rozhodnutím, kterými upírá právo na výkon profese, má každý právo na soudní přezkum, prostřednictvím žaloby podané u okresního soudu. V případě rozhodnutí, kterými se stanovují povinnosti, je soudní přezkum možný u krajského soudu ve správním soudnictví. Státní správa má možnost zasahovat do působnosti profesní samosprávy jen na základě zákona. I když zákon umožňuje státní správě určité zásahy, vždy musí státní orgán respektovat správní nezávislost komor a své zásahy musí poměřovat hledisky ochrany samosprávy před svévolnými zásahy státu. Do věcné působnosti komor patří mimo jiné i vydávání stavovských předpisů nebo podobně nazvaných předpisů profesních komor⁶².

2.1.3.3 Stavovské předpisy

Komory profesní samosprávy tj. komory s povinným členstvím vydávají vlastní předpisy tzv. „stavovské předpisy“ obsahující závazné normy, které jsou vynutitelné a mají charakter právního předpisu. Tyto předpisy jsou závazné pro osoby podrobené osobní působnosti komory, přičemž nikdo nemůže vykonávat profesi mimo příslušnost k profesní komoře. Předpisy obsahují základní prvek právního předpisu tzv. obecnou závaznost, která vázána

---

⁶⁰ Dtto.

⁶¹ Dtto.

⁶² Dtto. (2007, s. 351-352)

osobně na profesní činnosti, nikoli primárně na území státu nebo územní samosprávy⁶³. Proto adresáti norem ve stavovských předpisech nejsou osoby nacházející se na určitém území, ale osoby, které vykonávají určité povolání.

Podle Z. Koudelky je možné stavovské předpisy rozdělit do tří skupin:

1. **stavovské předpisy, které neukládají povinnosti.** Předpisy řešící organizační záležitosti nebo předpisy přiznávající práva (např. podmínky pro poskytování půjček a sociálních dávek příslušníkům profese z rozpočtu komory apod.),
2. **stavovské předpisy, které ukládají povinnosti pouze členům komory** (např. výše a splatnost příspěvků, které jsou určeny na činnost komory, organizace povinného pojištění apod.),
3. **stavovské předpisy, které ukládají povinnosti nečlenům komory** (např. poplatky za profesní zkoušku, podmínky profesní přípravy před zkouškou apod.)⁶⁴.

Skupina stavovských předpisů neukládající povinnosti je z pohledu ústavnosti bezproblémová. Pod ústavní úpravu nespádají záležitosti práva na plnění nad zákonný rozsah nebo úprava vnitřních organizačních záležitostí. Jestliže se jedná o stavovské předpisy, které ukládají povinnosti členům komory, je nezbytné, aby takovéto předpisy měly v zákoně oporu, i když nemusí jít o konkrétní zákonné zmocnění k vydání takového předpisu. Jako příklad lze uvést etický kodex, v němž je stanovena celá řada povinností, které nejsou uvedeny přímo v zákoně, ale provádějí zákonné ustanovení o čestném a svědomitém výkonu profese. Mohou upravovat také oblasti, které přímo nesouvisí s výkonem příslušné profese, ale mohou mít vliv na ochranu důvěry profesního stavu. Je nutno vzít v úvahu, že tyto povinnosti, jsou ukládány stavovským předpisem, který je přijímán orgány samosprávy příslušné profesní skupiny, tedy adresátem povinností jen ten, kdo se přímo nebo skrz volené zástupce podílí na jejich přijímání. Třetí skupina stavovských předpisů, která ukládá povinnosti i nečlenům komory, kteří nemají právo se podílet na výkonu profesní samosprávy, je nutné při posuzování ústavnosti přistupovat přísněji. V této skupině mohou být obsaženy jen povinnosti, které mají přímý základ v zákoně, takový předpis by měl mít zákonné zmocnění pro své vydání⁶⁵.

Všechny stavovské předpisy, bez ohledu na to, komu stanoví povinnosti, podléhají doзору státu. Dozor je vykonáván prostřednictvím Ministerstva spravedlnosti a soudu. Ministerstvu

---

⁶³ KOUDELKA, Z. Zájmová samospráva a její předpisy. *Bulletin advokacie*. (2001, č. 5, s. 13).

⁶⁴ KOUDELKA, Z. *Právní předpisy samosprávy*. (2008, s. 293).

⁶⁵ KOUDELKA, Z. Zájmová samospráva a její předpisy. *Bulletin advokacie*. (2001, č. 5, s. 13 - 15).

spravedlnosti musí být předložen každý stavovský předpis do 30 dnů po jeho přijetí. Pokud ministr spravedlnosti dojde k závěru, že stavovský předpis je protizákonný, může do dvou měsíců od jeho přijetí podat žalobu na jeho zrušení k Městskému soudu v Praze⁶⁶.

2.1.4 Komory s nepovinným členstvím

Jedná se o komory, které na dobrovolném principu sdružují podnikatele. Těmto subjektům stát upravuje zákonem jejich ustanovení a vnitřní poměry, neboť si stát uvědomuje jejich důležitost⁶⁷. Reprezentanty komor s nepovinným členstvím v České republice jsou Hospodářská komora sídlící v Praze a Agrární komora sídlící v Olomouci (dále také hospodářské komory). Tyto hospodářské komory jsou zřízeny zákonem č. 301/1992 Sb. jako právnické osoby, které se zapisují do obchodního rejstříku i do registru ekonomických subjektů, ale nemají veřejnomocenská oprávnění vůči svým členům. Komory se ze zákona dělí na okresní komory, které se mohou slučovat. Okresní komory se liší od profesních komor tím, že okresní komory jsou právnickou osobou zapisovanou do obchodního rejstříku, zatímco profesní společenstva právní subjektivitu nemají. Výjimkou může být, jestliže tyto společenstva jsou zároveň subjekty podle jiných zákonů (zákon o sdružování)⁶⁸.

2.1.4.1 Členství v hospodářských komorách

Členství v Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR bylo původně povinné a jednak dobrovolné. Zákon č. 301/1992 Sb. obligatorně stanovil povinné členství v hospodářské komoře pro všechny fyzické a právnické osoby, které mají sídlo nebo bydliště na území ČR a provozují zde podnikatelskou činnost, v případě že se nejednalo o podnikání v oblasti potravinářství, zemědělství a lesnictví a zároveň pokud tyto osoby nebyly profesně organizovány podle jiných zákonů. Pro členství v Agrární komoře byly stanoveny podobné podmínky a v případě, když právnická nebo fyzická osoba splňovala podmínky pro členství v obou těchto komorách, mohla se rozhodnout, v které komoře bude členem. Existovala i možnost být členem v obou komorách současně⁶⁹.

Povinné členství v komoře vzniklo jako členství ve společenstvu nebo jako členství v okresní komoře. Člen společenstva mohl být současně i členem okresní komory. Jiné právnické nebo

⁶⁶ MALACH, A., ŠELEŠOVSKÝ, J., USTOHAL M. *Samosprávné podnikatelské instituce*. (2002, s. 32).

⁶⁷ KOUDELKA, Z. *Právní předpisy samosprávy*. (2008, s. 297).

⁶⁸ MALACH, A., ŠELEŠOVSKÝ, J., USTOHAL M. *Samosprávné podnikatelské instituce*. (2002, s. 32 - 33).

⁶⁹ FIALA, J., MATES P. *Komory podnikatelů a komory svobodných povolání*. (1994, s. 7).

fyzické osoby se mohly stát členy komory jen na základě žádosti, o které rozhodovalo příslušné představenstvo okresní komory nebo společenstva. Členství jim vzniklo až dnem zápisu do seznamu členů⁷⁰. Proti principu povinného členství v těchto komorách byla vznesena řada připomínek. Zatímco ve prospěch povinného členství hovořila především možnost chránit spotřebitele před neseriózními podnikateli, na druhé straně byl upřednostňován princip svobodného podnikání. Nakonec byla novelizována původní úprava (zák. č. 121/1993 Sb.) a od 1. května 1993 bylo členství v Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR dobrovolné. Od tohoto okamžiku se tyto komory vymykají z rámce ostatních komor⁷¹.

Hospodářská komora ČR a Agrární komora ČR mohou vydávat své **předpisy**, které jsou závazné členy (statut komory, jednací a volební řád, apod.), i když může být za jejich porušení člen potrestán až vyloučením komory, nemají charakter právních předpisů, a to pro absenci jejich obecné závaznosti. Každý příslušník dané profese se totiž jejich osobní působnosti může vyhnout tím, že do komory nevstoupí anebo jako člen z komory vystoupí. Předpis této komory s nepovinným členstvím se tak na něj nebude vztahovat, aniž by se to nějak existenčně dotklo výkonu jeho profese. Předpisy hospodářských komor přijímá sněm a do 15 dnů od schválení musí být předloženy ke schválení vládě, která může do 30 dnů rozhodnout o odmítnutí potvrzení a to z důvodu rozporu s právním řádem. Pokud hospodářské komory samy neučiní nápravu do 45 dnů, pak předloží tyto předpisy k jejich zrušení Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky⁷².

2.1.5 Vysokoškolská samospráva

2.1.5.1 Vznik a vývoj vysokoškolské samosprávy

Univerzity jako samosprávné korporace vznikly v samotném středověku a měly svůj právní i ekonomický základ. Právním základem je chápána právní subjektivita a vlastní soudní pravomoc, u ekonomického základu lze uvést existenci vlastních statků. Když univerzity vznikaly v sídle biskupa (arcibiskupa), který byl kancléřem univerzity, podléhaly církevnímu dozoru. Zároveň měly své vlastní samosprávné orgány, které byly ustanovované podle fakult a národů. Fakulty v čele se svými děkany byly organizačními celky, ze studijních důvodů,

---

⁷⁰ Dtto. (1994, s. 8).

⁷¹ Dtto. (1994, s. 8).

⁷² KOUDELKA, Z. *Právní předpisy samosprávy*. (2008, s. 297 - 298).

zatímco v čele prokurátory byly spíše tzv. politickými útvary. V čele každé univerzity stál volený rektor, kterým se mohl stát i student. Univerzity se za této samosprávy staly relativně nezávislé na městské obci, kde sídlily, nebo na okolní pozemkové vrchnosti. Tato samospráva u nás vznikla na první české univerzitě v Praze, která byla založena v roce 1348 a na první moravské univerzitě vlnklé roku 1573 v Olomouci⁷³.

2.1.5.2 Současná vysokoškolská samospráva

Vysokoškolské samosprávě jsou podrobeni všichni příslušníci akademické obce. Za příslušníky akademické obce jsou považováni studenti a akademičtí pracovníci, kterými jsou profesori, docenti, odborní asistenti, asistenti, lektori, výzkumní a vývojoví pracovníci. Akademická obec realizuje svojí vůli prostřednictvím jí ustanovovaných akademických orgánu, a to akademickým senátem fakulty a školy, děkanem, rektorem, vědeckou (akademickou, uměleckou) radou a disciplinární komisí⁷⁴.

Vysokoškolská samospráva se plně realizuje na vysokých školách a v určité uzpůsobené podobě se může uplatnit i na státních školách a školách soukromých. Státní vysoké školy jsou organizačními složkami státu, které nemají vlastní právní subjektivitu a ani svůj vlastní majetek, tudíž hospodaří s majetkem státu. O výjimečné působení samosprávy jde v případě soukromých škol, které jsou právníky osobami soukromého práva, které musí mít státní souhlas a stát na ně přenesl část veřejné moci (oprávnění udělovat tituly)⁷⁵.

Vysoké školy mohou vydávat **vnitřní předpisy**, za jejich porušení může být student postižen za disciplinární přestupek v disciplinárním řízení až vyloučením ze studia. Vnitřními předpisy jsou statut vysoké školy, volební a jednací řád akademického senátu, vnitřní mzdový předpis, jednací řád vědecké rady, studijní a zkušební řád, disciplinární řád pro studenty apod. Akademický senát schvaluje vnitřní předpisy vysoké školy i jejích součástí. Vnitřní předpisy nabývají platnosti registrací u Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na návrh rektora školy. Ministerstvo může odmítnout registraci pouze z důvodu, je-li vnitřní předpis v rozporu s právními předpisy⁷⁶.

---

⁷³ KOUDELKA, Z. *Samospráva*. (2007, s. 363).

⁷⁴ Dtto. (2007, s. 363 - 364).

⁷⁵ Dtto. (2007, s. 364).

⁷⁶ KOUDELKA, Z. *Právní předpisy samosprávy*. (2008, s. 300).

3 ČESKÁ LÉKAŘSKÁ KOMORA

Česká lékařská komora, je právnickou osobou sídlící v Olomouci. Byla zřízena zákonem č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře (dále jen z. č. č. 220/1991 Sb.), na kterém se usnesla Česká národní rada. Byla vymezená jako samosprávná nepolitická stavovská organizace sdružující všechny lékaře zapsané v seznamu vedeném komorou⁷⁷. ČLK je tedy zákonem zřízená veřejnoprávní korporace, která je povolána plnit ve specifické oblasti svobodného povolání veřejnoprávní funkce, jako zvláštní státem aprobovaný subjekt. Jedná se tedy o část správy státu, kterou přenesl na subjekt nestátního charakteru⁷⁸.

Stavovské předpisy jsou základními dokumenty, kterými se řídí činnost České lékařské komory. Seznam stavovských předpisů ČLK viz příloha č. 1.

Lékařská komora vnikla na našem území v 80. letech 19. století a přetrvala až do roku 1950, kdy byla zrušena komunistickou vládou a její kompetence převzal stát. Komora byla obnovena ihned po sametové revoluci a její existence je tedy znakem demokratického státu⁷⁹. Dějiny ČLK viz příloha č. 1.

Komora užívá zkratku „ČLK“, velký znak (pečeť) a malý znak (logo) viz Obr. 3.1. Ve stanovených případech je oprávněna užívat kulaté razítko se státním znakem České republiky.

Obr. 3.1 Velký a malý znak České lékařské komory

Zdroj: Stavovský předpis č. 1 České lékařské komory, příloha č. 1a) a příloha č. 1b).

⁷⁷ § 1 odst. 2, 3 zák. č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické a České lékárnické komoře (dále jen zák. č. 220/1991 Sb.).

⁷⁸ NEDOROST, L. Zdravotní dokumentace a disciplinární orgány ČLK. *Právní rádce*. (2001, č. 3, s. 22).

⁷⁹ KUBEK, M. ČLK: nikoliv spolek, ale profesní samospráva. *Tempus medicorum*. (2008, č. 4, s. 7).

Česká lékařská komora zejména:

- dbá, aby její členové vykonávali své povolání odborně, v souladu s jeho etikou a způsobem, stanoveným řády komor,
- zaručuje odbornost svých členů a potvrzuje splnění podmínek k výkonu lékařského povolání podle zvláštních předpisů,
- posuzuje a hájí práva a profesní, sociální a hospodářské zájmy svých členů
- chrání profesní čest svých členů.⁸⁰

ČLK je jediná organizace, která je schopná hájit zájmy, pověst a profesní čest celému lékařskému stavu. Tato ochrana je jejím prioritním cílem a podmínkou pro řádný výkon stavovských povinností. ČLK je důležitá nejen pro lékaře, ale zejména i pro pacienty. Neboť je na státní moci nezávislý garant kvality lékařské péče a nezávislosti lékařů⁸¹.

K účinné ochraně lékařského stavu a členů komory je komora vázána zejména, jsou-li vystaveni útokům jejich pověst a čest, neoprávněně nebo nekvalifikovaně snižována profesionalita, zpochybňována vážnost stavu, serióznost cílů, etika a společenské postavení. Zvláštní ochrany zasluhují, pokud jsou vystaveni nátlaku, kampaním nebo je jim bráněno v jejich odborné činnosti. Každý člen může v zájmu své ochrany požádat prezidenta ČLK, aby vědecká rada komory posoudila správnost jeho odborného postupu v konkrétním případě. Je-li žádost důvodná, prezident jí vyhoví. Vědecká rada ČLK vypracuje posudek, který je určen pouze pro lékaře, na základě jeho žádosti na vypracování. Lékař může posudek použít jako důkaz v soudním, správním i jiném řízení, nebo při zachování zásad mlčenlivosti jej jinak přiměřeně použil na ochranu své profesionální cti⁸².

K účinné ochraně subjektů je oprávněn a povinen prezident komory. Tuto činnost vykonává prostřednictvím informačních akcí, vydáváním stanovisek, právními prostředky a dalšími účinnými způsoby. Na ochranu jednotlivce vystoupí prezident komory na jeho žádost, po zvážení oprávněnosti jeho žádosti. K tomu má právo požadovat od všech orgánů a členů komory potřebné podklady, které se týkají morálního, etického a odborného profilu jednotlivce. Orgány a členové komory jsou povinni tyto podklady co nejdříve poskytnout. Prezident ČLK odmítne neoprávněnou žádost a vyrozumí o tom žadatele. Jedná-li se

---

⁸⁰ § 2 odst. 1 zák. č. 220/1991 Sb.

⁸¹ KUBEK, M. ČLK: nikoliv spolek, ale profesní samospráva. *Tempus medicorum*. (2008, č. 4, s. 7).

⁸² Stavovský předpis č. 9 České lékařské komory § 2 odst. 1, 2, 3, 4.

o poškozování lékařského stavu, prezident komory je povinen zahájit patřičné kroky, jakmile se o něm dozvěděl, bez vyčkání na podněty od členstva⁸³.

Titul „Rytíř/Rytířka českého lékařského stavu“ zřizuje Česká lékařská komora a oceňuje lékaře, kteří se zvláště mimořádně zasloužili o ocenění. Současně s udělením titulu komora uděluje i stříbrnou medaili. Komora uděluje titul za každý rok nejvýše jednomu lékaři⁸⁴. K ocenění může být navržen kandidát, který je lékařem, občanem České republiky (výjimečně jiného státu) a zasloužil se mimořádně o rozvoj medicíny, etiku povolání lékaře, humanismus nebo projevil mimořádný a statečný občanský nebo jiný lékařský postoj⁸⁵.

3.1 Členství v České lékařské komoře

„Každý lékař, který vykonává na území České republiky lékařské povolání v léčebné a preventivní péči, musí být členem České lékařské komory“⁸⁶.

Česká lékařská komora zapíše do dvou měsíců do seznamu každého, kdo:

- řádně ukončil studium na lékařské fakultě československé univerzity nebo zahraniční univerzity a je oprávněn k výkonu lékařské praxe na území České a Slovenské Federativní Republiky,
- má plnou způsobilost k právním úkonům,
- nebyl v průběhu předchozích pěti let vyloučen z České lékařské komory.⁸⁷

Česká lékařská komora vede veřejný seznam členů komory a seznam hostujících osob⁸⁸. Údaje ve veřejných seznamech jsou veřejně přístupné a nahlédnout do nich lze v sídle centrální kanceláře ČLK v Praze nebo prostřednictvím internetu na webových stránkách

---

⁸³ Dtto. § 3 odst. 1, 2, 3, 4.

⁸⁴ Stavovský předpis č. 14 České lékařské komory § 1 a 2.

⁸⁵ Dtto. § 3 a 4.

⁸⁶ § 3 odst. 1 zák. č. 220/1991 Sb.

⁸⁷ § 4 zák. č. 220/1991 Sb.

⁸⁸ Do seznamu hostujících osob komora bezplatně a dočasně zapíše na základě oznámení o výkonu zdravotnického povolání a území ČR osobu, která je státním příslušníkem členského státu Evropské unie a občana smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederace, která je usazena území jiného členského státu než ČR a na území ČR hodlá vykonávat zdravotnické povolání dočasně nebo příležitostně jako hostující osoba. Tato osoba je osvobozena od placení příspěvků. (§ 6a odst. 2 zák. č. 220/1991 Sb.).

komory. Veřejné seznamy obsahují veřejně přístupné osobní údaje, kterými jsou titul, jméno a příjmení lékaře, jeho odbornost a obec, v níž lékař vykonává své povolání⁸⁹.

3.1.1 Práva a povinnosti členů

Každý člen komory má právo volit zástupce do orgánů komory a sám být do těchto orgánů volen, využívat pomoc komory v oblasti dalšího vzdělávání a využívat právní pomoci komory ve sporech, které jsou spojeny s výkonem lékařského povolání⁹⁰.

Kromě těchto práv má člen, podle organizačního řádu, právo být informován o činnosti a hospodaření komory. Dále se může obracet se svými požadavky, návrhy a stížnostmi na orgány komory, svobodně vyslovovat své názory, náměty a kritické připomínky ve věcech, které se týkají komory a dát podnět orgánům k prošetření případů, který se týká výkonu jeho profese⁹¹.

Každý člen komory má povinnost vykonávat své povolání odborně, v souladu s jeho etikou a způsobem stanoveným zákony (dle organizačního řádu také v souladu se závaznými stanovisky komory a stavovskými předpisy). Musí dodržovat organizační, jednací, volební a disciplinární řád komory, řádně platit stanovené příspěvky, oznámit příslušným orgánům komory změny související s výkonem lékařského povolání a uzavřít odpovědnostní pojištění v případech stanovených komorou⁹².

Dle organizačního řádu je člen povinen:

- ve stanoveném termínu platit komoře stanovené příspěvky,
- řádně vykonávat komorou svěřené funkce a úkoly,
- do 14 dnů cestou okresního sdružení, v němž je evidován, oznámit kanceláři komory změny související s výkonem povolání a doložit je odpovídajícími doklady,
- předem oznámit každému okresnímu sdružení, jehož není členem, zahájení činnosti na jeho území a oznámit, u kterého okresního sdružení je registrován,

---

⁸⁹ Stavovský předpis č. 21 České lékařské komory, § 1, 2, 3.

⁹⁰ § 9 odst. 1 zák. č. 220/1991 Sb.

⁹¹ Stavovský předpis č. 1 České lékařské komory, § 7 odst. 1.

⁹² § 9 odst. 2 zák. č. 220/1991 Sb.

- při kontaktu s orgány a pracovníky komory, vždy uvádět své evidenční číslo, které mu bylo komorou přiděleno.⁹³

3.1.2 Zásady evidence členství

3.1.2.1 Vedení seznamu členů a změny v evidenci

Představenstvo okresního sdružení odpovídá za bezchybné vedení a okamžité zaznamenávání změn a doplňků do seznamu členů. Každý člen komory má právo kdykoliv nahlédnout do své osobní dokumentace, pokud zákon nestanoví jinak. Údaje obsažené v seznamu, nemohou být poskytovány jiným subjektům⁹⁴.

Každý člen komory je zapsán do seznamu členů okresního sdružení komory, k němuž podává žádost o přijetí za člena komory. Žádost o přijetí musí být doložena s čestným prohlášením lékaře, že má plnou způsobilost k právním úkonům, společně se stanovenými doklady nebo jejich kopiemi ověřenými úředně anebo osobou komorou k tomu pověřenou. Uchazeč podává žádost o členství v komoře okresnímu sdružení komory:

- v okrese, na jehož území bude vykonávat povolání lékaře;
- v okrese, na jehož území má trvalé bydliště, případně v okrese, kde se dlouhodobě zdržuje, pokud povolání lékaře nevykonává.⁹⁵

3.1.2.2 Převod člena mezi okresními sdruženími

Jestliže vzniknou důvody pro převedení lékaře do seznamu členů jiného okresního sdružení, vyhotoví představenstvo okresního sdružení, v jehož seznamu členů je lékař dosud zapsán, výpis ze seznamu členů. Na základě písemné žádosti lékaře představenstvo okresního sdružení vydá výpis, ve kterém budou uvedeny důvody pro vystavení výpisu a adresa okresního sdružení, do jehož seznamu členů má být lékař převeden⁹⁶. Představenstvo okresního sdružení zaznamená vydání výpisu do seznamu členů formou odhlášení a písemnou žádost archivuje. Datem vydání výpisu přestává být lékař veden v seznamu členů vedeném okresním sdružením, které výpis vydalo. Následující den se lékař stává členem okresního sdružení, do jehož seznamu členů je převeden⁹⁷.

⁹³ Stavovský předpis č. 1 České lékařské komory, § 7 odst. 2.

⁹⁴ Stavovský předpis č. 5 České lékařské komory, §1 odst. 1, 2, 3.

⁹⁵ Dtto. §1 odst. 4.

⁹⁶ Dtto. §2 odst. 1, 2.

⁹⁷ Dtto. §2 odst. 3, 4.

Představenstvo okresního sdružení odešle do 10 dnů výpis a veškerou dokumentaci lékaře, jemuž byl výpis vystaven, představenstvu okresního sdružení, do jehož seznamu členů má být převeden. Představenstvo okresního sdružení převede lékaře do seznamu svých členů po obdržení všech podkladů⁹⁸.

3.1.2.3 Evidence zániku členství

V případě, kdy dojde k zániku členství v komoře z důvodu ztráty nebo omezení způsobilosti k právním úkonům, vystoupení nebo vyloučení, je lékař povinen informovat o tom nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy došlo k zániku členství představenstvo okresního sdružení, které mu vrátí doklad o členství v komoře. Představenstvo okresního sdružení poznamená do seznamu členů důvody zániku členství a lékaře z něj vyškrtně dnem, kdy došlo k zániku členství. O této situaci musí neprodleně informovat představenstvo komory⁹⁹.

Zanikne-li členství v komoře z jiného důvodu než pro úmrtí nebo pravomocné vyloučení lékaře z komory oznámí tuto skutečnost předseda představenstva okresního sdružení do 15 dnů rovněž orgánu příslušnému k registraci. A to v každém okrese, ve kterém lékař vykonává soukromou praxi nebo statutárnímu zástupci každého zdravotnického zařízení, v němž je lékař zaměstnán a rovněž představenstvu každého okresního sdružení, na jehož území lékař také vykonává povolání lékaře v léčebné a preventivní péči¹⁰⁰.

3.2 Organizační struktura České lékařské komory

Základním článkem komory jsou okresní sdružení, které se mohou slučovat a vytvářet společné orgány. Funkce v orgánech komory a okresních sdruženích jsou čestné a jejich volení funkcionáři musí vykonávat lékařskou praxi¹⁰¹. Organizační struktura České lékařské komory viz Obr. 3. 2.

---

⁹⁸ Dto. §2 odst. 5.

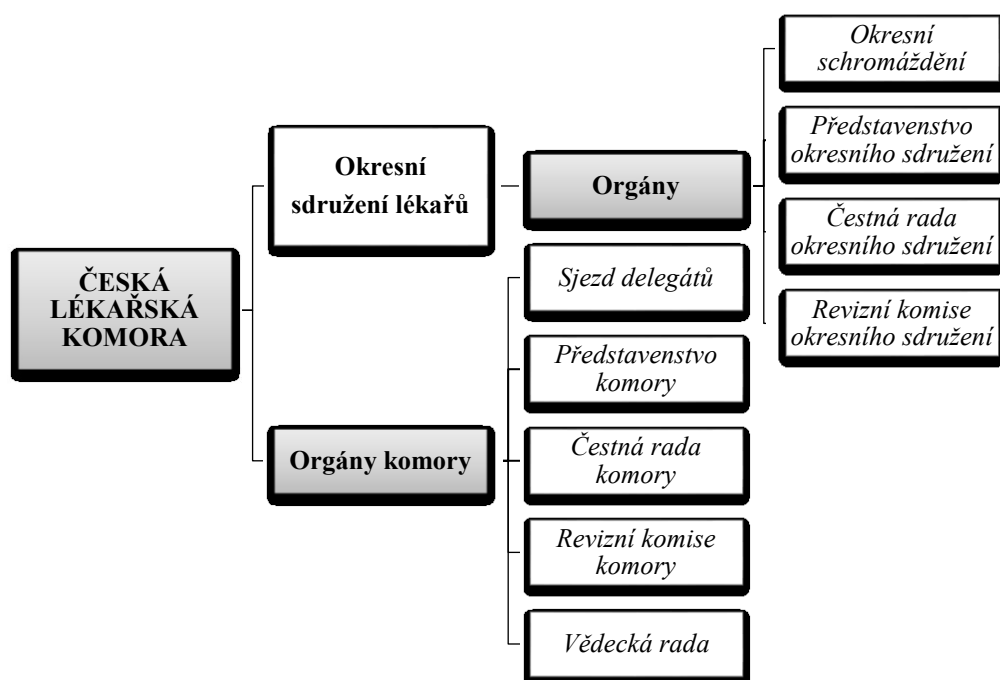
⁹⁹ Dto. §3 odst. 1.

¹⁰⁰ Dto. §3 odst. 2.

¹⁰¹ § 10 odst. 4 zák. č. 220/1991 Sb.

Obr. 3.2 Organizační struktura České lékařské komory

Zdroj: Zákon č. 220/1991 Sb. Vlastní zpracování.

Komoru navenek zastupuje **prezident**, který svolává a řídí jednání představenstva. Má právo jednat a vystupovat jménem komory ve všech věcech a podepisovat se jejím jménem. Dále je oprávněn činit nezbytná rozhodnutí, která spadají do kompetence představenstva komory. Ta jsou účinná okamžikem rozhodnutí prezidenta, který toto rozhodnutí předloží představenstvu komory na jejím nejbližším zasedání. Prezident řídí v plném rozsahu činnost kanceláře komory a předkládá sjezdu delegátů zprávu o činnosti za uplynulé období. Prezidenta komory v případě jeho nepřítomnosti a v rozsahu pověření zastupuje **viceprezident**. Současným prezidentem ČLK je MUDr. Milan Kubek.

3.2.1 Orgány okresních sdružení

Orgány okresního sdružení řeší zejména problematiku související s výkonem povolání lékaře a poskytováním zdravotní péče na území jejich působnosti.

3.2.1.1 Okresní shromáždění členů

Okresní shromáždění členů je nejvyšším orgánem okresního sdružení. Všichni členové komory zapsaní v seznamu vedeném okresním sdružením mají právo účastnit se okresního

shromáždění, které svolává představenstvo okresního sdružení nejméně jednou za rok¹⁰². Okresní shromáždění svolává vždy, požádá-li o to písemně alespoň jedna třetina všech členů okresního sdružení nebo revizní komise okresního sdružení, nejpozději do dvou měsíců¹⁰³.

Okresní shromáždění:

- volí představenstvo okresního sdružení, jeho předsedu, čestnou radu a revizní komisi okresního sdružení,
- volí zástupce na sjezd delegátů,
- rozhoduje o sloučení okresního sdružení s jinými okresními sdruženími,
- rozhoduje o pozastaveném rozhodnutí orgánu okresního sdružení.¹⁰⁴

Okresní shromáždění se může platně usnášet, pokud je přítomna nadpoloviční většina členů okresního shromáždění. K platnosti usnesení je třeba souhlasu nadpoloviční většiny přítomných členů okresního sdružení¹⁰⁵.

3.2.1.2 Představenstvo okresního sdružení

Představenstvo okresního sdružení je řídicím a výkonným orgánem okresního sdružení. Má 7 až 11 členů, které svolává předseda, místopředseda nebo jiný pověřený člen představenstva podle potřeby, nejméně však šestkrát ročně. Mezi činnosti představenstva patří:

- registrace nových členů a vedení seznamů členů okresního sdružení,
- hospodaření s majetkem svěřeným okresnímu sdružení komorou,
- spolupracuje s orgány státní správy a samosprávy.¹⁰⁶

Předseda okresního sdružení má právo jednat a vystupovat jménem okresního sdružení, řídit činnost kanceláře okresního sdružení. Dále je oprávněn činit nezbytná a neodkladná rozhodnutí spadající do kompetence okresního sdružení. Tato rozhodnutí jsou účinná jejich přijetím předsedou okresního sdružení, který předloží rozhodnutí představenstvu okresního sdružení na nejbližším zasedání.

---

¹⁰² Dtto. § 11 odst. 1, 2.

¹⁰³ Dtto. § 11 odst. 3, 4.

¹⁰⁴ Dtto. § 11 odst. 5.

¹⁰⁵ Dtto. § 11 odst. 4.

¹⁰⁶ Dtto. § 12 odst. 1, 2.

V době, kdy není přítomen předseda okresního sdružení, zastupuje ho v rozsahu pověření místopředseda. Není-li přítomen předseda ani místopředseda, zastupuje je člen představenstva okresního sdružení, kterého tím předseda pověří. Místopředseda zastupuje předsedu okresního sdružení v plném rozsahu v případě, že předseda z vážných důvodů nemůže vykonávat svou funkci. Pokud předseda nemůže být z vážných důvodů zastoupen místopředsedou, přičemž sám žádného člena představenstva výkonem funkce nepověřil, pověří zastupováním předsedy představenstvo okresního sdružení některého ze svých členů¹⁰⁷.

Představenstvo okresního sdružení plní kromě úkolů stanovených zákonem tyto úkoly:

- připravuje a svolává zasedání okresního shromáždění, realizuje jeho usnesení a zajišťuje řádnou činnost okresního sdružení v době mezi zasedáními,
- spolupracuje s orgány veřejné správy a samosprávy příslušného regionu,
- vede dokumentaci o své činnosti,
- jednou za rok vypracovává zprávu o činnosti,
- plní oznamovací povinnost vůči orgánům komory,
- plní další úkoly, které mu uloží sjezd a představenstvo komory.¹⁰⁸

Představenstvo okresního sdružení má tato oprávnění:

- vyžadovat od lékařů zapsaných v seznamu členů vedeném okresním sdružením doklady o členství v komoře a doklady o odborné způsobilosti,
- vyjadřovat se k žádostem o vydání osvědčení o splnění podmínek pro výkon soukromé a samostatné lékařské praxe a pro výkon dalších licencovaných funkcí členů komory, kteří jsou zapsáni v seznamu členů vedeném okresním sdružením podle Licenčního řádu komory a předávat jednotlivá stanoviska kanceláři komory,
- vysílat zástupce ke specializačním zkouškám v termínu a počtu stanoveném představenstvem komory,
- účastnit se výběrových řízení a konkurzů při obsazování vedoucích míst ve zdravotnictví v příslušném regionu,
- vytvářet pracovní skupiny a poradní komise k plnění jednotlivých úkolů,
- zřizovat a provozovat kancelář okresního sdružení.¹⁰⁹

---

¹⁰⁷ Stavovský předpis č. 1 České lékařské komory, § 10 odst. 3, 4.

¹⁰⁸ Dtto. § 10 odst. 5.

¹⁰⁹ Dtto. § 10 odst. 6.

3.2.1.3 Čestná rada okresního sdružení

Čestná rada okresního sdružení vykonává disciplinární pravomoc vůči jeho členům. Má 5 členů, ze kterých volí předsedu a místopředsedu. Členem nemůže být člen jiného orgánu okresního sdružení nebo komory¹¹⁰.

Čestná rada okresního sdružení může uložit za porušení povinností člena komory disciplinární opatření, kterými jsou důtka nebo pokuta ve výši 2 000 až 20 000 Kč. Člen, kterému bylo uloženo disciplinární opatření, může podat opravný prostředek proti písemnému rozhodnutí čestné rady okresního sdružení o uložení disciplinárního opatření a to do 15 dnů od jeho doručení. O opravném prostředku rozhoduje čestná rada komory, která přezkoumávané rozhodnutí buď potvrdí anebo zruší. Pokud čestná rada komory zruší napadené rozhodnutí, je čestná rada okresního sdružení vázána právním názorem čestné rady komory¹¹¹.

3.2.1.4 Revizní komise okresního sdružení

Revizní komise okresního sdružení má 3 až 5 členů, z nichž volí předsedu, který řídí její činnost. Revizní komise okresního sdružení zejména:

- kontroluje činnost okresního sdružení,
- pozastavuje rozhodnutí představenstva, je-li v rozporu s právními předpisy, řády a ostatními předpisy komory; pozastavené rozhodnutí předloží okresnímu shromáždění,
- podává návrh na zahájení disciplinárního řízení.¹¹²

Kromě práv a povinností stanovených zákonem má revizní komise oprávnění, aby se prostřednictvím svého předsedy nebo pověřeného člena účastnila jednání orgánů okresního sdružení. Dále může vyžadovat od členů a orgánů okresního sdružení doklady, které jsou spojené s jejich činností v komoře. Revizní komise okresního sdružení vypracovává revizní zprávu, kterou jedenkrát ročně předkládá okresnímu shromáždění¹¹³.

---

¹¹⁰ § 13 odst. 1, 2, zák. č. 220/1991 Sb.

¹¹¹ Dto. § 13 odst.

¹¹² Dto. § 14 odst. 1, 2.

¹¹³ Stavovský předpis č. 1 České lékařské komory, § 11 odst. 1.

3.2.2 Orgány komory

Orgány komory řeší zejména otázky koncepční a koordinační, případně přezkoumávají činnost orgánů okresních sdružení.

3.2.2.1 Sjezd delegátů

Sjezd delegátů je nejvyšším orgánem komory a zejména:

- schvaluje, mění a ruší organizační, jednací, volební a disciplinární řád,
- volí, odvolává a posuzuje činnost představenstva, prezidenta a viceprezidenta komory, činnost revizní komise komory a čestné rady komory,
- stanoví výši registračního poplatku a členských příspěvků a jejich rozdělování,
- schvaluje rozpočet komory,
- schvaluje výši náhrady za ztrátu času spojenou s výkonem funkcí v orgánech komory,
- zřizuje sociální fond, popřípadě jiné fondy komory.¹¹⁴

Právo účastnit se jednání sjezdu mají delegáti zvolení okresními shromážděními, prezident, viceprezident a členové představenstva komory, revizní komise komory a čestné rady komory. O případné účasti dalších osob rozhodne sjezd. Termín a místo konání sjezdu delegátů, zveřejňuje představenstvo komory nejpozději jeden měsíc před datem jeho konání. Na jednání mají delegáti sjezdu jako jediní právo hlasovat¹¹⁵.

Sjezd delegátů, kromě kompetencí stanovených zákonem, stanovuje základní podmínky k výkonu soukromé a samostatné lékařské praxe členům komory; schvaluje zprávu o činnosti a zprávu o hospodaření komory za uplynulé období¹¹⁶.

3.2.2.2 Představenstvo komory

Představenstvo komory je řídicím a výkonným orgánem komory. Má 15 až 20 členů a zejména plní tyto úkoly:

- vede seznam členů komory,
- hospodáří s majetkem komory, se sociálním fondem případně s jinými fondy komory,
- rozhoduje o pozastavených rozhodnutích orgánů komory a okresního shromáždění,

¹¹⁴ § 15 odst. 1, 2 zák. č. 220/1991 Sb.

¹¹⁵ Stavovský předpis č. 1 České lékařské komory, § 12 odst. 1, 2.

¹¹⁶ Dtto.

- svolává sjezd delegátů komory nejméně jednou za rok; svolá sjezd vždy, požádá-li o to alespoň jedna pětina členů komory nebo alespoň jedna třetina členů okresních sdružení nebo požádá-li o to revizní komise do dvou měsíců.
- schvaluje členy komory do zkušebních a specializačních komisí,
- rozhoduje ve všech věcech podle zákona č. 220/1991 Sb., pokud o nich nerozhodují jiné orgány komory.¹¹⁷

3.2.2.3 Čestná rada komory

Vůči všem členům komory vykonává čestná rada komory disciplinární pravomoc. Má 9 členů, z nichž volí předsedu a místopředsedu. Členem nemůže být člen jiného orgánu komory¹¹⁸. Členové čestné rady komory tvoří společně s předsedy čestných rad okresních sdružení grémium, které volí Rytíře/Rytířku českého lékařského stavu.

Za závažné porušení povinností člena komory může čestná rada komory uložit disciplinární opatření, a to pokutu ve výši od 3 000 do 30 000 Kč, podmíněné vyloučení z komory a vyloučení z komory. Proti rozhodnutí čestné rady komory o uložení disciplinárního opatření lze podat opravný prostředek, o kterém pak rozhoduje soud¹¹⁹.

3.2.2.4 Revizní komise komory

Revizní komise komory má 7 až 9 členů, z nichž volí předsedu, který řídí její činnost. Revizní komise komory zejména:

- kontroluje činnost komory,
- pozastavuje výkon rozhodnutí prezidenta, viceprezidenta a okresního shromáždění, jsou-li v rozporu s právními předpisy nebo organizačním řádem a předpisy komory,
- pozastavuje výkon rozhodnutí představenstva, jsou-li v rozporu s právními předpisy nebo organizačním řádem a ostatními předpisy komory.¹²⁰

Členové revizní komise komory nemohou být členy jiného orgánu komory ani orgánu okresního sdružení (s výjimkou okresního shromáždění členů), avšak mohou být delegáty sjezdu¹²¹.

¹¹⁷ § 16 odst. 1, 2, 3 zák. č. 220/1991 Sb.

¹¹⁸ Dto. § 18 odst. 1, 2.

¹¹⁹ Dto. § 18 odst. 3, 4, 5.

¹²⁰ Dto. § 19 odst. 1, 2.

¹²¹ Stavovský předpis č. 1 České lékařské komory, § 16 odst. 2.

Revizní komise komory má kromě práv a povinností vyplývajících ze zákona oprávnění účastnit se prostřednictvím svého předsedy nebo pověřeného člena jednání kteréhokoliv orgánu komory nebo okresního sdružení. Dále může vyžadovat od členů a orgánů komory doklady spojené s jejich činností a činností komory¹²².

3.2.2.5 Vědecká rada komory

Vědecká rada komory je poradní pracovní komisí představenstva a prezidenta komory, která plní úkoly vyplývající ze stanovských předpisů komory. Vědeckou radu tvoří prezident komory, výkonný sekretář a členové, kteří si ze svého středu volí předsedu. Sekretariát vědecké rady řídí výkonný sekretář. Členy vědecké rady a výkonného sekretáře jmenuje a odvolává prezident komory na návrh představenstva komory¹²³.

Vědecká rada rozhoduje na základě návrhu prezidenta komory o vytvoření nebo zániku oborových a dalších komisí. Po souhlasu vědecké rady jmenuje a odvolává předsedy a členy jednotlivých oborových komisí vědecké rady¹²⁴.

Předseda svolává jednání vědecké rady a jednání komisí svolávají jejich předsedové. Předsedové komisí vědecké rady informují písemně o zasedáních a projednávaných tématech výkonného sekretáře vědecké rady komory. Předseda vědecké rady svolává poradu předsedů oborových komisí, alespoň jedenkrát za půl roku, na kterou jsou zváni členové vědecké rady a členové představenstva komory¹²⁵.

3.2.3 Ostatní orgány komory

Komora zřizuje **etické komise okresních sdružení**, které volí a odvolává na návrh předsedy okresního sdružení představenstvo okresního sdružení. Komora také zřizuje **etickou komisi komory**, kterou volí a odvolává na návrh prezidenta komory představenstvo komory. Tyto komise mohou být trvalé na dobu volebního období představenstva, případně příležitostné pro řešení konkrétních úkolů. Členem etické komise může být i nečlen komory¹²⁶.

---

¹²² Dtto. § 16 odst. 1.

¹²³ Dtto. § 19 odst. 1-5.

¹²⁴ Dtto. § 19 odst. 6, 7.

¹²⁵ Dtto. § 19 odst. 8, 9.

¹²⁶ Dtto. § 20 odst. 1, 2.

Stálým poradním orgánem prezidenta a představenstva komory je **porada předsedů okresních sdružení**. Poradu svolává prezident komory a to zpravidla jedenkrát za tři měsíce, avšak nejméně dvakrát ročně¹²⁷.

Orgány komory si mohou podle potřeby zřizovat další poradní orgány pro řešení úkolů, které vyplývají z jejich činnosti. Ekonomické náklady spojené s jejich činností předem schvaluje představenstvo komory, na úrovni okresního sdružení, představenstvo okresního sdružení.

ČLK má kromě orgánů komory a okresních sdružení další **organizační složky**, kterými jsou kanceláře, ředitelka pražské kanceláře společně s recepcí této kanceláře, tajemník, ČLK o. s., licenční komise, redakční rada, tiskové oddělení, právní oddělení, oddělení vzdělání, zahraniční oddělení, ekonomické oddělení, personální a mzdové oddělení, registr členů, evidenci a zpracování licencí, evidenci a registr nových členů, evidenci profesní bezúhonnosti.

Centrální kanceláře komory zřizuje představenstvo komory. Představenstva okresních sdružení zřizují v místech svého sídla kanceláře okresního sdružení, dále mohou dle úvahy a na základě vzájemné dohody zřizovat společnou kancelář pro více okresních sdružení. V současné době má ČLK dvě kanceláře a to v Praze a v Olomouci. Chod pražské kanceláře má na starost ředitelka, v současné době Jindra Šťastná, která odpovídá za personální a provozní zajištění. Kancelář je zázemím prezidenta, viceprezidenta, představenstva, čestné rady, revizní komise a dalších komisí, rad, oddělení a agend. Je vhodným místem pro zájemce, hledající kontakt s ČLK. Vedením kanceláře v Olomouci je pověřen tajemník ČLK, který má na starost i hospodaření a v současné době tuto funkci zastává MUDr. Jiří Mach. Kancelář zpracovává ekonomiku centra a okresních sdružení ČLK. Kromě ekonomického oddělení se zde nachází personální a mzdové oddělení a oddělení licenční komise. Kancelář rovněž registruje nové členy ČLK a vydává certifikáty profesní bezúhonnosti.

---

¹²⁷ Dtto. § 18.

4 ÚZEMNÍ A VĚCNÁ ORGANIZACE ČESKÉ LÉKAŘSKÉ KOMORY

4.1 Územní organizace

Česká lékařská komora má na území České republiky celkem 86 okresních sdružení, které k 3. březnu 2011 sdružují celkem 48 796 lékařů. Počet členů v jednotlivých okresních sdruženích ČLK je součástí přílohy č. 3. Přepočet okresních sdružení ČLK na kraje, celkový počet členů v jednotlivých OS, podíl členů OS v daném kraji na celkovém počtu členů všech OS a přepočet obyvatel na kraje připadající na jednoho člena – lékaře zobrazuje Tab. 4.1.

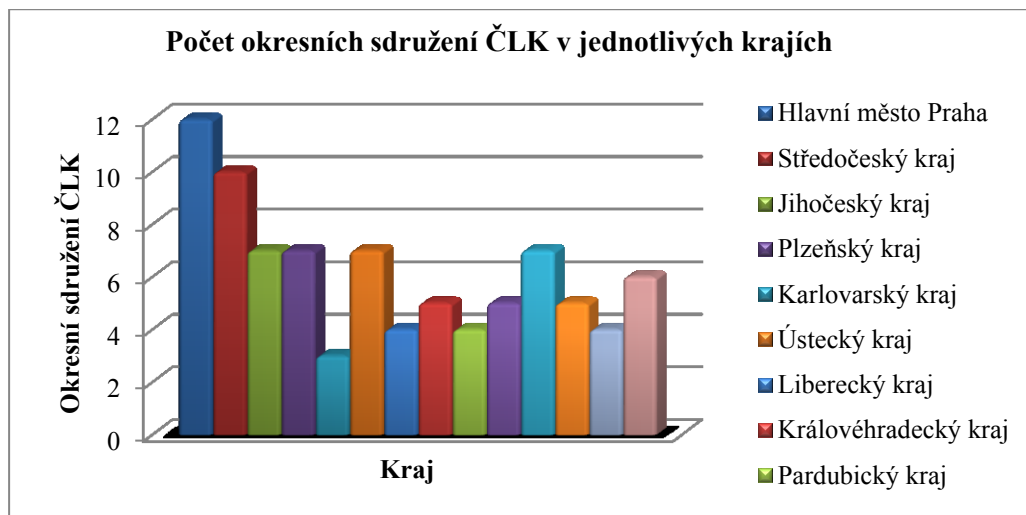
Tab. 4.1 Přepočet okresních sdružení ČLK na kraje

	Počet OS v kraji	Celkový počet členů v OS (k 11. 3. 2011)	Podíl členů v OS	Počet obyvatel v kraji (k 31. 12. 2010)	Počet obyvatel v kraji připadajících na 1 lékaře
Hlavní město Praha	12	11 800	25%	1 257 158	107
Středočeský kraj	10	3 407	7%	1 264 978	371
Jihočeský kraj	7	2 490	5%	638 706	257
Plzeňský kraj	7	2 848	6%	572 045	201
Karlovarský kraj	3	1 212	3%	307 444	254
Ústecký kraj	7	2 854	6%	836 045	293
Liberecký kraj	4	1 587	3%	439 942	277
Královéhradecký kraj	5	2 328	5%	554 803	238
Pardubický kraj	4	1 803	4%	517 164	287
Vysočina	5	1 422	3%	514 569	362
Jihomoravský kraj	7	6 240	13%	1 154 654	185
Olomoucký kraj	5	3 065	6%	641 681	209
Zlínský kraj	4	2 123	4%	590 361	278
Moravskoslezský kraj	6	4 908	10%	1 243 220	253

Zdroj: Interní materiály z registru členů ČLK a statistické údaje Českého statistického úřadu. Vlastní zpracování.

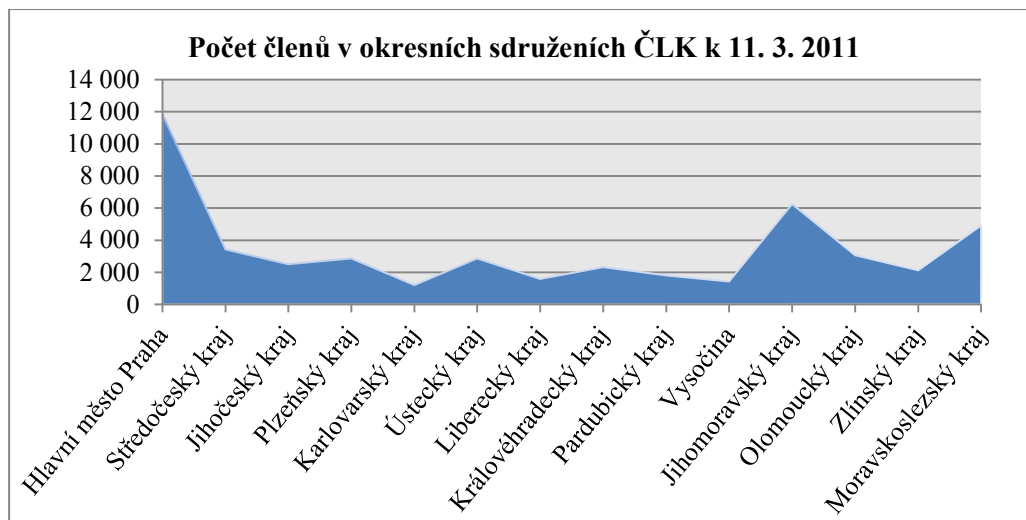
Nejvíce okresních sdružení ČLK se nachází v hlavním městě Praze celkem 12 OS ČLK a ve Středočeském kraji 10 OS ČLK. Naopak nejméně okresních sdružení je v Karlovarském kraji 3 OS ČLK a poté v Libereckém, Pardubickém a Zlínském kraji po 4 OS ČLK. Grafické srovnání počtu okresních sdružení ČLK viz Obr. 4.1 a Obr. 4.2.

Obr. 4.1 Počet okresních sdružení ČLK v jednotlivých krajích

Zdroj: Tab. 4.1 Přepočet okresních sdružení ČLK na kraje

Obr. 4.2 Počet členů v okresních sdruženích ČLK

Zdroj: Tab. 4.1 Přepočet okresních sdružení ČLK na kraje

Největší podíl členů ze všech okresních sdružení má Hlavní město Praha a to 25 %, dále pak Jihomoravský kraj 13 % a Moravskoslezský kraj 10 %. Naopak nejmenší podíl má Vysočina, Karlovarský a Liberecký kraj, a to 3 % všech členů OS ČLK.

Při porovnání jednotlivých okresních sdružení ČLK je v Plzeňském kraji s nejmenším počtem registrovaných členů okresní sdružení Plzeň – Sever se 104 lékaři, dále ve stejném kraji Tachov se 110 lékaři, ve Středočeském kraji Rakovník se 125 lékaři a v Olomouckém kraji Jeseník se 129 lékaři. Naopak okresním sdružením s největším počtem registrovaných členů je v Jihomoravském kraji Brno – Město se 4 004 lékaři. Dále v hlavním městě Praze okresní sdružení v Praze 5 s 2 442 lékaři, Praze 4 s 2 190 lékaři a Plzeňském kraji okresní sdružení Plzeň – město s 1 832 lékaři. Průměrný počet lékařů v OS ČLK je 567 lékařů, tomuto průměru se nejvíce přibližuje ve Středočeském kraji Kladno s 583 lékaři.

4.2 Hospodaření České lékařské komory

Hospodaření ČLK je zakotveno v zákoně č. 220/1991 Sb., kde podle § 20 komora samostatně spravuje svůj majetek a hospodará podle ročního rozpočtu. Podrobné ustanovení nalezneme ve stavovském předpisu č. 17 České lékařské komory, který definuje finanční řád komory. Ten upravuje finanční hospodaření České lékařské komory, tvorbu a plnění rozpočtu komory, nakládání s majetkem komory a vytváření účelových fondů komory.

4.2.1 Finanční hospodaření

Komora samostatně spravuje svůj majetek a hospodará s ním podle ročního rozpočtu, který schvaluje sjezd delegátů. Podle platných předpisů může komora vykonávat výdělečnou činnost za účelem získání finančních prostředků, které jsou určeny pro zajištění vlastní činnosti. Po předchozím souhlasu sjezdu delegátů se komora může podílet na podnikání jiných právnických osob. Podle platných právních předpisů komora může zakládat obecně prospěšné společnosti, nadace a soukromé vysoké školy. Představenstvo komory může jmenovat tajemníka komory, který zodpovídá za chod ekonomického oddělení¹²⁸.

Účetnictví vede komora v rozsahu a způsobem stanoveným příslušnými právními předpisy. Auditorem musí být ověřena řádná i mimořádná účetní závěrka centrální kanceláře ČLK.

Prezident komory uveřejňuje v časopisu ČLK a na internetu do konce září každého roku:

- hlavní údaje účetní závěrky předchozího kalendářního roku,

---

¹²⁸ Stavovský předpis č. 17 České lékařské komory, § 2 odst. 1, 2, 3.

- zprávu o hospodaření s majetkem komory v předchozím kalendářním roce,
- údaje o stavu majetku komory k 31. prosinci předchozího kalendářního roku,
- výrok auditora o ověření účetní závěrky hospodaření centrální kanceláře ČLK předchozího kalendářního roku.¹²⁹

Finanční příjmy komory tvoří:

- registrační poplatky a členské příspěvky,
- dary a dotace,
- výnosy z pokut, které připadají do sociálního fondu,
- jiné příjmy.¹³⁰

Finančními výdaji komory jsou:

- výdaje na provoz komory,
- výdaje na činnost orgánů komory,
- platy zaměstnanců komory,
- náhrady za ztrátu času spojenou s výkonem funkcí v orgánech komory¹³¹,
- cestovní náhrady a případné další hotové výdaje spojené s výkonem funkcí v orgánech komory¹³²,
- odvody do sociálního fondu a případných dalších fondů,
- výdaje na zajištění vzdělávacích akcí organizovaných komorou,
- výdaje na publikační činnost komory,
- výdaje spojené s výdělečnou činností, účastí na podnikání jiných právnických osob a výdaje spojené se zakládáním obecně prospěšných společností, nadací a soukromých vysokých škol.
- jiné výdaje.¹³³

---

¹²⁹ Dtto. § 2a odst. 1,2,3.

¹³⁰ Dtto. § 3 odst. 1.

¹³¹ Náhradu za činnost v orgánech komory vyplácí ekonomické oddělení komory. Náhrada za ztrátu času spojenou s výkonem funkce v orgánech se vyplácí ve výši 300 Kč za každou započatou hodinu ztráty. (Stavovský předpis č. 17 České lékařské komory, § 13 odst. 1, 2).

¹³² Cestovní náhrady se vyplácejí podle vnitřní směrnice o cestovních náhradách, kterou schválilo představenstvo komory. Ostatní výdaje se vyplácejí v prokazatelně doložené výši v souladu se schváleným rozpočtem. Při služební cestě konané v rámci výkonu funkce náleží funkcionáři komory náhrada ztrátu času a náhrada hotových výdajů, včetně nákladů na stravu, a to ve výši vyplývající z obecně závazných předpisů. (Dtto, § 13 odst. 2).

¹³³ Dtto. § 4.

Komora má centrální účet komory, na který jsou převáděny odvody členských příspěvků z okresních sdružení, prostředky z hospodářské činnosti, dary, případně výnosy z dalších zdrojů. Tento účet slouží k financování výdajů komory a jeho prostředky lze použít na výdaje investiční povahy, o kterých rozhoduje představenstvo komory v souladu s rozpočtem¹³⁴.

4.2.2 Návrh, přijetí a kontrola plnění rozpočtu komory

Návrh rozpočtu se skládá z reálného odhadu příjmů a výdajů komory v rozpočtovém roce, který je shodný s kalendářním rokem. Jednotlivé příjmy a výdaje rozpočtu se dělí do rozpočtových kapitol. Ekonomické oddělení komory spolu s prezidentem a tajemníkem komory vypracovává návrh rozpočtu a předkládá jej k projednání představenstvu komory, zpravidla tak, aby představenstvo návrh rozpočtu projednalo na poslední schůzi předcházející sjezdu komory. Návrh rozpočtu je rozeslán na všechna okresní sdružení a je zveřejněn na internetu nejméně 30 dnů před konáním sjezdu, který bude rozpočet schvalovat¹³⁵.

Představenstvo komory předkládá návrh rozpočtu sjezdu delegátů, který rozpočet **přijímá**. Rozpočet je přijat, pokud pro něj hlasovala nadpoloviční většina přítomných delegátů sjezdu. Rozpočet na příslušný rok by měl být zpravidla vyrovnaný. Změny a doplňky rozpočtu řeší představenstvo komory formou rozpočtového opatření, které je součástí zprávy o plnění rozpočtu. Součástí této zprávy jsou také investiční náklady, které v ní musí být vyjmenovány, pokud jejich výše přesahuje částku 200.000,- Kč.

Zpráva o **plnění** rozpočtu je předkládána řádnému sjezdu. Pokud v řádném termínu nedoručí ke schválení rozpočtu, do doby jeho schválení se řídí finanční hospodaření komory rozpočtem stanoveným pro předchozí rozpočtový rok¹³⁶.

---

¹³⁴ Dtto. § 5 odst. 1, 2.

¹³⁵ Dtto. § 6 odst. 1, 2, 3, 4.

¹³⁶ Dtto. § 7 odst. 1, 2, 3; § 8.

4.2.3 Majetek komory

Majetek komory tvoří finanční prostředky na bankovních účtech, finanční hotovost, hmotný a nehmotný majetek, pohledávky, závazky a fondy. Přehled hospodaření s majetkem centra České lékařské komory v letech 2006 – 2009 viz Tab. 4.2 a Obr. 4.3.

Tab. 4.2 Hospodaření s majetkem centra ČLK v letech 2006 - 2009

Název		Stav k 31. 12.			
		2006	2007	2008	2009
I.	Finanční majetek	12 642 414	16 729 880	21 028 276	24 025 090
II.	Dlouhodobý nehmotný majetek	1 063 050	1 590 220	2 348 157	3 131 290
	Dlouhodobý hmotný majetek	26 280 619	26 438 537	26 322 217	26 196 172
III.	Pohledávky	4 301 047	4 563 816	3 502 647	3 333 482

Zdroj: Zpráva a přehled majetku centra ČLK dostupná na internetových stránkách komory. Vlastní zpracování.

I. Finanční majetek je používán pro běžný chod komory na hrazení průběžných nákladů komory. Na účtech finančního majetku jsou vedeny zůstatky peněz v pokladnách, zůstatky cenin a především zůstatky vkladových bankovních účtů. Část těchto finančních prostředků je uložena na termínovaných vkladech¹³⁷.

II. Dlouhodobý nehmotný majetek představuje zejména program pro evidenci lékařů a webové stránky ČLK. Dlouhodobý hmotný majetek je používán pro běžnou činnost komory a jeho rozhodující položkou jsou stavby. Jedná se o kancelářské prostory v Praze, Brně a Olomouci. V majetku je také vedená kancelářská technika a zařizovací předměty¹³⁸.

III. Pohledávky – výše je ovlivněna zejména nepřevedenými členskými příspěvky od okresních sdružení ČLK, zaplacenou zálohou na daň z příjmu za daný rok a nedobytnou pohledávkou za tisk a distribuci časopisu ČLK¹³⁹.

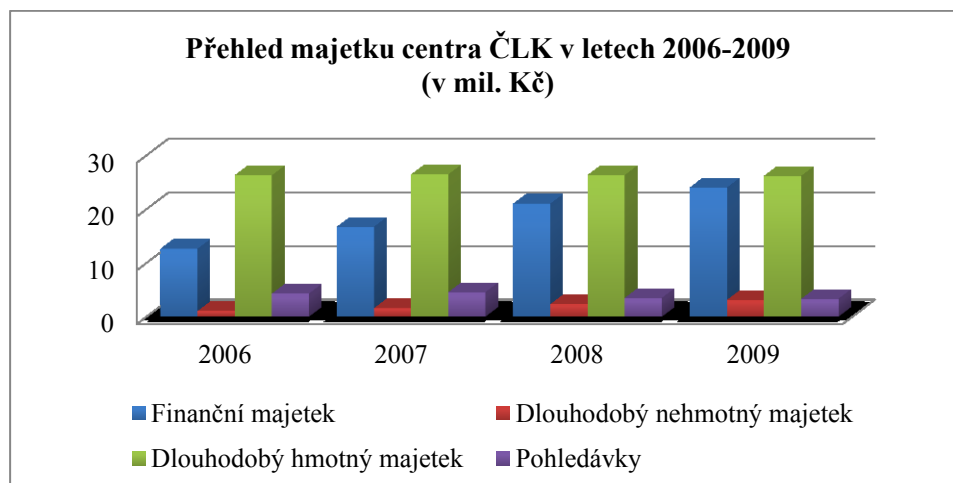
¹³⁷ Zpráva a přehled majetku centra ČLK dostupná na internetových stránkách komory.

¹³⁸ Dtto.

¹³⁹ Dtto.

S majetkem komory je oprávněn nakládat statutární zástupce komory, případně zástupci komory nebo členové představenstva pověřeni představenstvem, kteří k tomu byli písemně zmocněni stávajícím statutárním zástupcem. Zmocnění definuje finanční limit a majetek, se kterým pověřená osoba může disponovat¹⁴⁰.

Obr. 4.3 Přehled majetku centra ČLK v letech 2006-2009

Zdroj: Tab. 4.2 Hospodaření s majetkem centra ČLK v letech 2006 - 2009. Vlastní zpracování.

Za evidenci majetku komory odpovídá ekonomické oddělení řízené tajemníkem komory nebo členem představenstva, kterého pověří prezident komory. Způsob evidence se řídí interní směrnicí o způsobu evidence a odpisování majetku. Zprávu o hospodaření a o stavu majetku komory předkládá čtvrtletně ekonomické oddělení představenstvu komory. Přehled o hospodaření a o stavu majetku za účetní období se předkládá k 30. 6. následujícího roku. Představenstvo komory předloží roční zprávu o hospodaření ke schválení nejbližšímu sjezdu. Obdobně to je i v případě zprávy o hospodaření okresního sdružení předkládané okresnímu shromáždění¹⁴¹.

Inventarizace vychází z obecně závazných právních předpisů. Členy inventarizační komise jmenuje prezident komory na návrh vedoucího ekonomického oddělení. Za inventarizaci majetku u okresních sdružení odpovídají předsedové okresních sdružení.

Kontrolu hospodaření s majetkem komory provádí revizní komise komory, která určuje rozsah a termíny prováděných kontrol. Kontroluje, zda komora hospodaří podle schváleného

¹⁴⁰ Stavovský předpis č. 17 České lékařské komory, § 10, odst. 1, 2.

¹⁴¹ Dtto. § 11, odst. 1, 2, 3.

rozpočtu a v souladu s obecně závaznými právními předpisy a finančním řádem. Také kontroluje právní podloženost všech finančních transakcí, průkaznost a úplnost evidence majetku, způsob provádění inventarizace, návaznost evidence mezi jednotlivými obdobími a souhlasnost zápisů dle zápisu v rozvaze a výsledkové zprávě. O provedené revizi hospodaření vypracovává revizní komise zprávu, kterou předkládá představenstvu¹⁴².

4.2.4 Hospodaření centra České lékařské komory v letech 2006-2009

Náklady a výnosy centra České lékařské komory v letech 2006 – 2007 rovnoměrně rostly. Výsledek hospodaření se v jednotlivých letech lišil. Nejvyššího hospodářského výsledku centrum komory dosáhlo v roce 2007 a jeho výše byla 3 707 125 Kč. V roce 2009 byl hospodářský výsledek nejnižší a jeho výše byla 2 599 894 Kč. Přehled hospodaření centra ČLK viz Tab. 4.3 a Obr. 4.4.

Tab. 4.3 Hospodaření centra ČLK za období 2006-2009

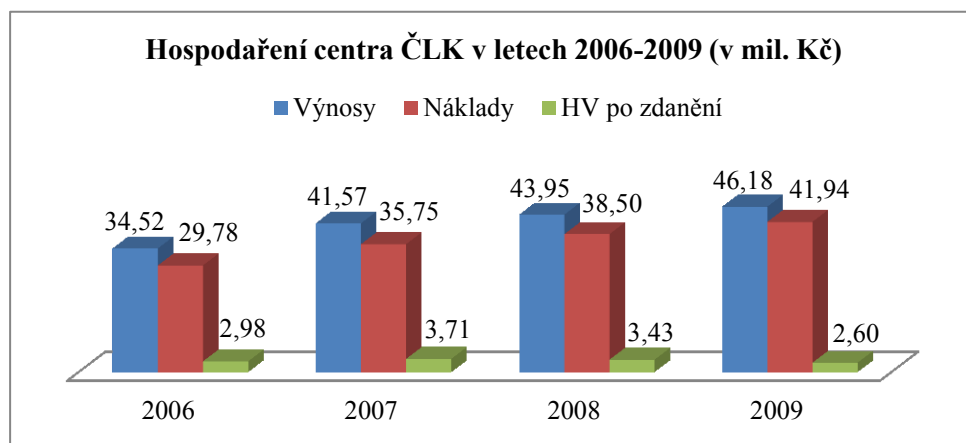
Název	Rok			
	2006	2007	2008	2009
Výnosy	34 516 394,11	41 565 454,23	43 949 988,21	46 183 892,49
Z položky výnosů členské příspěvky	28 517 847,00	31 669 723,00	31 997 069,00	35 370 336,00
Náklady	29 778 477,83	35 749 866,76	38 500 208,38	41 944 565,07
Hospodářský výsledek před zdaněním	4 737 916,28	5 815 587,47	5 449 779,83	4 239 327,42
Daň z příjmu	1 760 449,00 (24%)	2 108 462,00 (24%)	2 016 209,00 (21%)	1 639 433,00 (20%)
Hospodářský výsledek po zdanění	2 977 467,28	3 707 125,47	3 433 570,83	2 599 894,42

Zdroj: Dokumenty ČLK dostupné na internetových stránkách komory. Vlastní zpracování.

¹⁴² Dtto. § 15, odst. 1, 2, 3, 4.

Obr. 4.4 Hospodaření centra ČLK v letech 2006-2007

Zdroj: Tab. 4.3 Hospodaření centra ČLK za období 2006-2009. Vlastní zpracování.

4.2.5 Hospodaření okresního sdružení České lékařské komory Frýdek-Místek

Okresní sdružení ČLK ve Frýdku-Místku sídlí v areálu Frýdecké nemocnice. V současné době sdružuje celkem 806 lékařů, v roce 2010 sdružovalo 808 členů a v roce 2009 785 členů. Orgány okresního sdružení jsou předseda MUDr. Hořava Vladimír, představenstvo s 10 členy a 5 náhradníky, revizní komise a čestná rada s 5 členy. Na chodu kanceláře se v úřední hodiny, popřípadě dle potřeby, podílí tajemnice Ing. Jaroslava Adamková společně se sekretářkou. Kancelář je kontaktním místem pro členy, kteří jsou zapsáni v jejím seznamu členů.

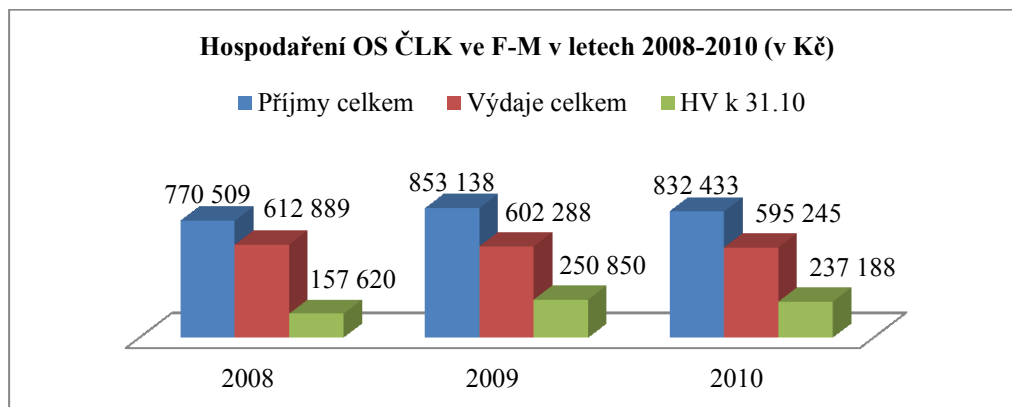
Okresní sdružení ve Frýdku-Místku má svůj vlastní majetek, hospodaří s ním představenstvo okresního sdružení, které vede vlastní podvojný účetnictví a archivuje originály veškerých účetních dokladů. Veškeré výdaje musí být doloženy účetními doklady, které musí být podepsané oprávněnými osobami. Pro evidenci majetku a kontrolu rozpočtu platí stejná pravidla jako u komory¹⁴³.

Představenstvo okresního sdružení vypracovává rozpočet ke krytí nákladů spojených s činností okresního sdružení. Rozpočet nesmí být deficitní a musí obsahovat všechny plánované výdajové položky, které jsou vyšší než 100 000 Kč. Jestliže rozpočet okresní shromáždění nepřijme, musí být do 30 dnů projednán s ekonomickým oddělením komory a podléhá kontrole revizní komise komory. Není-li rozpočet schválen, okresní představenstvo

¹⁴³ Dtto. § 13, odst. 1.

je povinno jej přepracovat k opětovnému schválení. Do doby schválení se řídí rozpočtovým provizoriem vypracovaným ekonomickým oddělením komory¹⁴⁴. Přehled hospodaření okresního sdružení ČLK ve Frýdku-Místku v letech 2008 – 2009 viz příloha č. 4 a Obr. 4.5.

Obr. 4.5 Hospodaření okresního sdružení ČLK ve Frýdku-Místku v letech 2008 – 2010

Zdroj: Příloha č. 4. Vlastní zpracování.

V průměru nejvyšší příjmy okresního sdružení ve Frýdku-Místku tvoří členské příspěvky, a to 96,82 % všech příjmů. Další nejvyšší příjem je z prezentací na vzdělávacích akcích (2,34 %), registrace vzdělávacích akcí (0,62 %) a registračních poplatků (0,13 %). Zbylé příjmy okresního sdružení netvoří ani 0,05 % všech příjmů a jsou jimi přeregistrační poplatky, bankovní úroky a ostatní výnosy. Okresní sdružení ve Frýdku-Místku vynakládá v průměru nejvyšší výdaje na osobní náklady (34,04 %), služby nevýrobní povahy (15,62 %), právní služby (11,87 %) a nájemné (10,53 %). Zbylé výdaje v průměru nedosahují 7 % všech výdajů okresního sdružení a jsou jimi např. spotřeba materiálu, cestovné, poštovné, telefonáty, náklady na reprezentaci, pojištění apod.

Zprávu o hospodaření okresního sdružení vypracovává jedenkrát ročně revizní komise okresního sdružení, kterou poté předkládá okresnímu shromáždění. Okresní sdružení provádí vlastní účetní závěrku podle pokynů ekonomického oddělení komory. Účetnictví okresních sdružení může vést firma, kterou touto činností pověří ekonomické oddělení komory nebo představenstvo. Ekonomické oddělení komory podává každoročně daňové přiznání nejen za komoru, ale i všechna okresní sdružení¹⁴⁵.

¹⁴⁴ Dtt. § 13, odst. 2.

¹⁴⁵ Dtt. § 13, odst. 3.

Kontrolu hospodaření s majetkem okresního sdružení provádí revizní komise okresního sdružení. Zpráva o provedené revizi hospodaření je předkládána ke schválení představenstvu okresního sdružení. Dohled nad kontrolní činností revizní komise okresního sdružení náleží revizní komisi komory, která má oprávnění požádat o předložení veškeré účetní dokumentace¹⁴⁶.

4.2.6 Příspěvky na činnost komory

Pouze sjezd delegátů komory je oprávněn schvalovat a měnit stanovenou výši registračního poplatku a příspěvků a jejich rozdělování. Finanční příspěvky členů jsou základním zdrojem úhrady nákladů spojených s veškerou činností komory. S těmito příspěvky hospodaří představenstvo okresního sdružení lékařů, případně představenstvo komory. Příspěvky na činnost komory tvoří registrační poplatek a členský příspěvek¹⁴⁷. Na základě ustanovení § 9 odst. 2 písm. c) zákona č. 220/1991 Sb., v platném znění má každý člen komory povinnost řádně platit stanovené příspěvky, tedy ve stanovené výši a včas.

Každý člen komory je povinen zaplatit **registrační poplatek** do dvou měsíců od data zapsání do seznamu členů komory. Tento poplatek odvádí člen komory okresnímu sdružení, do jehož seznamu členů byl zapsán. Výše poplatku při první registraci činí 100 Kč. Při změně registrace do jiného okresního sdružení je člen povinen zaplatit poplatek ve výši 50 Kč a to okresnímu sdružení, kde se člen nově registruje¹⁴⁸.

Příspěvek na činnost je roční a je stanoven ve výši částky schválené sjezdem delegátů v rámci schváleného rozpočtu na příslušný rok. Pokud sjezd delegátů nerozhodne jinak, je výše příspěvku každoročně navyšována o míru inflace. Příspěvek je splatný předem vždy k 1. březnu běžného roku. Pro stanovení výše příspěvku je rozhodující stav ke dni splatnosti příspěvku. Příspěvek odvádí člen komory okresnímu sdružení, v jehož seznamu členů je zapsán¹⁴⁹.

Lékař je osvobozen od placení příspěvku na činnost v kalendářním roce, kdy ukončil lékařskou fakultu a v kalendářním roce následujícím po roce tohoto ukončení. V roce, v němž

---

¹⁴⁶ Dtto. § 16, odst. 1, 2, 3, 4.

¹⁴⁷ Stavovský předpis č. 7 České lékařské komory, § 1 – 3.

¹⁴⁸ Dtto. § 4 odst. 1, 2, 3, 4.

¹⁴⁹ Dtto. § 5 odst. 1, 2.

lékaři poprvé nevzniká nárok na osvobození od placení příspěvku na činnost, platí lékař snížený příspěvek na činnost ve výši stanovené sjezdem delegátů¹⁵⁰.

Bez ohledu na to, ve kterém období byl nově přijatý člen komory zapsán do seznamu členů komory je povinen zaplatit příspěvek na příslušný rok ve stanovené výši. Tento příspěvek zaplatí nejpozději do dvou měsíců od data zapsání¹⁵¹.

Přehled kategorií a ročních členských příspěvků vybíraných na okresních sdruženích České lékařské komory za období 2008 – 2011 viz Tab. 4. 4.

Tab. 4.4 Roční členské příspěvky vybírané na okresních sdruženích České lékařské komory

Název		Výše členských příspěvků v roce			
		2008	2009	2010	2011
1a	Soukromý lékař	2 320,-	2 550,-	2 550,-	2 550,-
1b	Lékař ve vedoucí funkci	2 320,-	2 550,-	2 550,-	2 550,-
2a	Lékař zaměstnanec	1 690,-	1 860,-	1 860,-	1 860,-
2b	Ostatní lékař	1 690,-	1 860,-	1 860,-	1 860,-
3a	Absolvent neplatící (1. rok)	0,-	0,-	0,-	0,-
3b	Absolvent platící (2. rok)	750,-	830,-	830,-	830,-
4	Nepracující důchodce	370,-	410,-	410,-	410,-
5	Nedohledatelný lékař	0,-	0,-	0,-	0,-
6	Mateřská dovolená	0,-	0,-	0,-	0,-
7	Pozdní vstup	10 000,-	10 000,-	10 000,-	10 000,-

Zdroj: Dokumenty ČLK dostupné na internetových stránkách komory. Vlastní zpracování.

Sjezd delegátů na svém zasedání v listopadu 2008 schválil výši členských příspěvků pro rok 2009 s navýšením o 10 %, došlo tak k meziročnímu navýšení členských příspěvků o:

- 230 Kč u soukromých lékařů a lékařů ve vedoucí funkci, tyto lékaři platí roční členský příspěvek ve výši 2 550 Kč,

¹⁵⁰ Dtto. § 5 odst. 3.

¹⁵¹ Dtto. § 5 odst. 6.

- 170 Kč u lékařů zaměstnanců a ostatních lékařů, tato skupina platí roční členský příspěvek ve výši 1 860 Kč,
- 80 Kč u platících absolventů, kteří ročně platí členský příspěvek ve výši 830 Kč,
- 40 Kč u nepracujících důchodců, kteří ročně platí členský příspěvek ve výši 410 Kč.

Zvýšení členských příspěvků znamená, že měsíčně soukromí lékaři platí o 19 Kč a zaměstnanci o 14 Kč více za členské příspěvky než v předcházejícím roce. Absolventi si připlatí o necelých 7 Kč a nepracující důchodci o 3 Kč měsíčně více. K navýšení nedošlo u příspěvku za pozdní vstup, který je ve výši 10 000 Kč. U skupiny nedohledatelných lékařů a u lékařů na mateřské dovolené zůstaly členské příspěvky v nulové výši. V dalších letech až doposud se členské příspěvky nezvyšovaly.

Z členských příspěvků vybraných okresním sdružením je odváděna na účet ČLK částka, stanovená sjezdem delegátů v rámci schváleného rozpočtu na příslušný rok.

Hodnota indexu činí 0,865 až 1,125 a závisí na počtu členů okresního sdružení, registrovaných ke dni 3. ledna roku, za který se příspěvky platí:

- 0,865 pro okresní sdružení pod 160 členů
- navíc 0,005 za každých dalších započatých 20 členů okresního sdružení
- maximálně 1,125 pro okresní sdružení, která mají počet členů nad 1200.¹⁵²

Kancelář komory sdělí každému okresnímu sdružení počet registrovaných členů pro potřebu stanovení indexu a výši odvodu za jednoho člena nejpozději do 15. ledna běžného roku. Představenstvo okresního sdružení poukáže na účet komory část členských příspěvků, vypočtených výše uvedeným způsobem za členy registrované k 1. březnu běžného roku, formou hromadného jednorázového odvodu nejpozději do 1. dubna v každém kalendářním roce. Nebo formou pravidelných měsíčních odvodů nejpozději do 15. dne měsíce následujícího po měsíci, v němž se člen nově registroval¹⁵³.

Podobně jak tomu bylo u výběru členských příspěvků okresními sdruženími ČLK, zvedl se také v roce 2009 odvod členských příspěvků z okresních sdružení ČLK do centra komory. Přehled výše odvodů členských příspěvků do centra ČLK viz Tab. 4.5.

¹⁵² Dtto. § 6 odst. 1, 2.

¹⁵³ Dtto. § 6 odst. 5.

Tab. 4.5 Odvod členských příspěvků do centra České lékařské komory

Název		Výše členských příspěvků v roce			
		2008	2009	2010	2011
1a	Soukromý lékař	810,-	890,-	890,-	890,-
1b	Lékař ve vedoucí funkci	810,-	890,-	890,-	890,-
2a	Lékař zaměstnanec	810,-	890,-	890,-	890,-
2b	Ostatní lékař	810,-	890,-	890,-	890,-
3a	Absolvent neplatící (1. rok)	0,-	0,-	0,-	0,-
3b	Absolvent platící (1. rok)	310,-	340,-	340,-	340,-
4	Nepracující důchodce	200,-	220,-	220,-	220,-
5	Nedohledatelný lékař	0,-	0,-	0,-	0,-
6	Mateřská dovolená	0,-	0,-	0,-	0,-
7	Pozdní vstup	5 000,-	5 000,-	5 000,-	5 000,-

Zdroj: Dokumenty ČLK dostupné na internetových stránkách komory. Vlastní zpracování.

U odvodů členských příspěvků do centra ČLK došlo k meziročnímu navýšení příspěvků o:

- 80 Kč u soukromých lékařů, lékařů ve vedoucí funkci, lékařů zaměstnanců a ostatních lékařů, za tyto lékaře odvádí okresní sdružení z vybraných členských příspěvků od těchto lékařů částku ve výši 890 Kč,
- 30 Kč u platících absolventů, okresní sdružení odvádí z vybraných členských příspěvků od absolventů částku ve výši 340 Kč,
- 20 Kč u nepracujících důchodců, okresní sdružení odvádí z vybraných členských příspěvků od nepracujících důchodců částku ve výši 220 Kč.

Nezaplacení stanovených příspěvků na činnost ve stanovených lhůtách je porušením povinnosti člena komory a je důvodem k zahájení disciplinárního řízení¹⁵⁴. Příspěvek na činnost nemůže být **vymáhán** po uplynutí 3 let od data jeho splatnosti. Okamžikem, kdy komora učinila první krok k vymáhání dlužné částky, běh této lhůty se přerušuje. Vymožená částka je po odečtení nákladů řízení zaslána na účet okresního sdružení¹⁵⁵.

¹⁵⁴ Dtto. § 7.

¹⁵⁵ Dtto. § 8.

Člen komory zašle písemně zdůvodněnou žádost o **úlevu z placení** příspěvků na činnost představenstvu okresního sdružení, do jehož seznamu členů je zapsán, nejpozději však 1 měsíc před datem splatnosti příspěvku.

Představenstvo okresního sdružení může snížit, prominout nebo odložit splatnost příspěvku z těchto důvodů:

- základní vojenské služby, mateřské dovolené, dlouhodobé pracovní neschopnosti člena komory,
- nepříznivé sociální situace člena komory, jehož čistý příjem dosáhl v předchozím kalendářním roce pouze životního minima podle obecně platných právních předpisů,
- dalších důvodů, o kterých rozhodne představenstvo okresního sdružení.¹⁵⁶

Představenstvo okresního sdružení zašle žadateli písemné stanovisko k žádosti a učiní tak nejpozději do 60 dnů od data doručení žádosti. Proti tomuto stanovisku nelze podat odvolání. V případech, kdy představenstvo okresního sdružení rozhodlo o prominutí příspěvků, neplatí se za dotyčného člena odvod do centra¹⁵⁷.

---

¹⁵⁶ Dtto. § 9 odst. 1, 2.

¹⁵⁷ Dtto. § 9 odst. 3, 4, 5.

ZÁVĚR

Bakalářská práce byla zaměřena na zájmovou samosprávu a na otázky její organizace, které byly zkoumané v podmínkách České lékařské komory za období 2006 - 2011. Cílem této bakalářské práce bylo charakterizovat postavení, hospodaření a organizaci České lékařské komory jak z pohledu centra České lékařské komory, tak její základní územní jednotky – okresního sdružení České lékařské komory Frýdek – Místek

Druhá kapitola bakalářské práce byla věnována samosprávě, konkrétněji samosprávě zájmové. Samospráva představuje jednu z větví vertikální dělby moci ve státě, tj. rozdělení veřejné moci na moc státní a samosprávou. Samospráva je součástí veřejné správy a lze ji chápat jako správu vlastních záležitostí. Dělí se na samosprávu územní a zájmovou, které byla převážně věnována druhá kapitola bakalářské práce. Zájmová samospráva je oproti územní podstatně méně teoreticky propracována, ale má své specifické znaky, kterými se od územní odlišuje. Kapitola se zabývala znaky, právním zakotvením a působností zájmové samosprávy. Zájmová samospráva není v Ústavě přímo zakotvená, ale je primárně upravena zákony, nezakotvení v Ústavě neznamena neústavnost zájmové samosprávy. Kapitola dále teoreticky charakterizovala reprezentanty zájmové samosprávy, kterými jsou profesní komory s povinným členstvím, komory s nepovinným členstvím a vysokoškolská samospráva.

Třetí kapitola bakalářské práce se zabývala profesní komorou s povinným členstvím, konkrétně Českou lékařskou komorou sídlící v Olomouci, která byla zřízena zákonem č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře. Zákonem byla vymezena jako samosprávná nepolitická stavovská organizace sdružující všechny lékaře zapsané v seznamu vedeném komorou. Jedná se o zákonem zřízenou veřejnoprávní korporaci, která plní ve specifické oblasti svobodného povolání veřejnoprávní funkce. Kapitola popsala činnosti komory a nastínila vývoj lékařských komor na našem území. Komora je právnickou osobou, jejím jménem jedná prezident a má dvoustupňovou organizační strukturu. Základním článkem komory jsou okresní sdružení lékařů a druhým stupněm je ČLK jako celek. Kapitola vymezila jednotlivé orgány této dvoustupňové organizační struktury a jejich činnosti, jakož i další pomocné orgány a organizační složky komory.

Čtvrtá kapitola se zabývala problematikou územní a věcné organizace České lékařské komory. Co se týče územní organizace, ČLK má na území České republiky celkem **86 okresních sdružení**, které v současnosti **sdrůžují 48 796 lékařů**. Územní organizace se věnovala přehledu jednotlivých okresních sdružení a přepočtu těchto sdružení na kraje. Věcná organizace se věnovala členským příspěvkům a hospodaření České lékařské komory. Komora samostatně spravuje svůj majetek a hospodaří podle ročního rozpočtu. **Finanční příjmy ČLK, převážně tvoří členské příspěvky a registrační poplatky**. Finanční výdaje jsou spojené s provozem komory, činností orgánů, zaměstnanci a ostatními výdaji. Majetek komory tvoří finanční majetek, dlouhodobý nehmotný majetek, dlouhodobý hmotný majetek a pohledávky. Struktura majetku a hospodaření centra ČLK bylo sledováno za období 2006 – 2009. Dlouhodobý hmotný majetek tvoří největší část majetku centra ČLK, jeho výše byla v tomto období 26,2 – 26,4 mil. Kč. Další největší část tvoří finanční majetek, který byl v letech 2006 – 2007 ve výši 12,6 – 16,7 mil. Kč a v letech 2008 – 2009 ve výši 21 – 24 mil. Kč. Nejnižší část majetku centra ČLK tvoří dlouhodobý nehmotný majetek ve výši 1 – 3 mil. Kč a pohledávky ve výši 3,3 – 5,5 mil. Kč. Kapitola popsala nejen hospodaření ČLK jako celku a samotného centra v Olomouci, ale i hospodaření okresního sdružení lékařů ve Frýdku-Místku, které také disponuje s vlastním majetkem. Hospodaření OS ve Frýdku – Místku bylo sledováno za období 2008 – 2010, hospodářský výsledek OS byl v tomto období kladný, v roce 2008 byla jeho výše 157 620 Kč, v roce 2009 byl ve výši 250 850 Kč a v roce 2010 byl ve výši 237 188 Kč. Poslední část kapitoly se zabývala členskými příspěvky a registračními poplatky, včetně jejich výše za období 2008 – 2011. V roce 2009 sjezd delegátu schválil navýšení členských příspěvků o 10% a došlo tak oproti roku 2008 k meziročnímu navýšení členských příspěvků vybíraných okresními sdruženími – u soukromých a vedoucích lékařů z 2 320 Kč na částku 2 550 Kč, lékařů zaměstnanců z 1 690 Kč na 1 860 Kč, absolventů ze 750 Kč na 830 Kč a u nepracujících důchodců z 370 Kč na částku 410 Kč. K navýšení došlo také u odvodů příspěvků z okresních sdružení ČLK do centra ČLK - u soukromých a vedoucích lékařů, lékařů zaměstnanců a ostatních lékařů z 810 Kč na částku 890 Kč, u absolventů z 310 Kč na 340 Kč a u nepracujících důchodců z 200 Kč na částku 220 Kč. Členské příspěvky jsou největším příjmem komory, vybírají se na okresních sdruženích a tyto okresní sdružení poté z vybrané částky odvádějí na účet komory částku, kterou schválí sjezd delegátu v rámci schváleného rozpočtu. Členské příspěvky se vybírají podle kategorie lékařů a registrační poplatek je jednorázová částka, která se na kategorie lékařů jako je tomu u členského příspěvku nerozlišuje.

Z problematiky vyplývá skutečnost, že zájmová samospráva má v demokratickém státě nezastupitelné místo a je garantem kvality výkonu společensky nejvýznamnějších profesí. Do budoucna, by se této problematice měla věnovat větší pozornost, především zajištění odpovídající právní úpravy, a to jak na úrovni ústavní, neboť v Ústavě ČR zájmová samospráva není explicitně upravena – pouze nepřímo v LZPS, tak zákonné např. v oblasti legalizace role profesních komor v legislativním procesu. Zájmová samospráva a její výkon je financován z vlastních zdrojů a z tohoto pohledu, lze tvrdit, že je suverénním ekonomickým subjektem i partnerem státu – má schopnost vyvažovat zájmy ve společnosti, jak bylo možné sledovat na počátku tohoto roku v souvislosti s krizí ve zdravotnictví.

Seznam použité literatury

Odborná literatura:

- [1] BROKL, L. Reprezentace zájmů v politickém systému České republiky. 1. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství. 1997. 210 s. ISBN 80-85850-48-6.
- [2] FIALA, J., MATES P. Komory podnikatelů a komory svobodných povolání. Brno. 1994. 197 s. ISBN 80-210-0983-7.
- [3] HAMERNÍKOVÁ, B; MAAYTOVÁ, A. Veřejné finance. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR. 2007. 340 s. ISBN 978-80-7357-497-0.
- [4] HROZINKOVÁ, E.; NOVOTNÝ, V. Základy organizace veřejné správy v ČR. Plzeň: Aleš Čeněk. 2008. 234 s. ISBN 978-80-7380-096-3.
- [5] HENDRYCH, D. Správní věda - teorie veřejné správy. 1. vyd. Praha: ASPI. 2003. 195 s. ISBN 80-86395-86-3.
- [6] HENDRYCH, D. Správní právo – obecná část. 6. vyd. Praha: C. H. Beck. 2006. 861 s. ISBN 80-7179-44-2.
- [7] KOUDELKA, Z. Samospráva. Praha: Linde, a. s. 2007. 399 s. ISBN 978-80-7201-665-5.
- [8] KOUDELKA, Z. Právní předpisy samosprávy. Praha: Linde, a. s. 2008. s 352. ISBN 978-80-7201-690-7.
- [9] MALACH, A., ŠELEŠOVSKÝ, J., USTOHAL, M. Samosprávné podnikatelské instituce. 1. vyd. Brno. 113 s. ISBN 80-210-2970-6.
- [10] NIKLÍČEK, L. Lékařské komory v Čechách, na Moravě a ve Slezsku v letech 1893-1950. 1. vyd. Brno. 1991. 46 s. ISBN 80-7013-111-X.
- [11] SLÁDEČEK, V. Obecné správní právo. 1. vyd. Praha: ASPI, a. s. 2005. 380 s. ISBN 80-7357-060-2.

Tištěná periodika:

- [12] KUBEK, M. Česká lékařská komora: nikoliv spolek, ale profesní samospráva. *Tempus medicorum*. Olomouc. 2008. Ročník 17. č. 4. 44 s. ISSN 1214-7524. Dostupný též z WWW: <http://www.lker.cz/document3.php?param=tempus_file,TEMPUS_FILE_ID,,TYPE,NAME,DATE_AKT&id=78115>.
- [13] KUBÍČEK. P. Dějiny České lékařské komory. *Tempus medicorum*. Olomouc. 2001. Ročník 10. č. 6. ISSN 1210-8073.

- [14] KOUDELKA, Z. Zájmová samospráva a její předpisy. *Bulletin advokacie*. Praha. 2001. č. 5 116 s. ISSN 1210-6348.
- [15] KOUDELKA, Z. Profesní samospráva. *Právní rádce*. Praha: Economia, a. s. 2003. č. 11. ISSN 1210-4817.
- [16] KOUDELKA, Z. Budoucnost profesní samosprávy. *Právní rádce*. Praha. 1997. ISSN 1210-4817.
- [17] KOUDELKA, Z. Budoucnost profesní samosprávy. *Časopis pro správní vědu a praxi*. Ročník V, č. 2. Brno. 1997. s. 323. ISSN 1210-9126.
- [18] NEDOROST, L. Zdravotní dokumentace a disciplinární orgány ČLK. *Právní rádce*. Praha: Economia, a.s. 2001. č. 3. ISSN 1210-4817.
- [19] LIPERTOVIÁ, Š. Některé otázky zájmové samosprávy a její činnosti. *Správní právo*. Ročník XLIII, číslo 3. Ministerstvo vnitra. Praha: Vitoš. 2010. ISSN 0139-6005.
- [20] PITROVÁ, M., SMEKAL, H., SUCHÝ, P. Principy organizace zájmových skupin v ČR: právní předpisy a jejich změna v důsledku procesu evropeizace. *Politologický časopis*. Brno. 2007. č. 4. ISSN 1211-3247. Dostupný též z WWW: http://mve.fss.muni.cz/mpsv/download/doc/publikace/principy_organizace_zajmovych_skupin_v_cr.pdf.
- [21] SOVOVÁ, O. Profesní komory a nucené členství. *Zdravotnictví a právo*. Praha: ORAC, s.r.o. 2003. č. 7. ISSN 1211-6432.

Právní a stavovské předpisy:

- [22] Zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod.
- [23] Zákon č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře.
- [24] Zákon č. 85/1996 Sb., o advokacii.
- [25] Zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě.
- [26] Zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech.
- [27] Zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě.
- [28] Zákon č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád).
- [29] Zákon č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře.
- [30] Zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád).

- [31] Zákon č. 523/1992 Sb., o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců České republiky.
- [32] Zákona č. 417/2004 Sb., o patentových zástupcích.
- [33] Zákon č. 318/2004 Sb., o Komoře veterinárních lékařů České republiky.
- [34] Stavovský předpis č. 1. Organizační řád ČLK.
- [35] Stavovský předpis č. 5. Zásady evidence členství v ČLK
- [36] Stavovský předpis č. 7. Příspěvky na činnost ČLK
- [37] Stavovský předpis č. 9. Ochrana lékařského stavu ČLK
- [38] Stavovský předpis č. 14. Rytíř/rytířka českého lékařského stavu
- [39] Stavovský předpis č. 17. Finanční řád ČLK
- [40] Stavovský předpis č. 21. Veřejný seznam členů české lékařské komory a hostujících osob

Elektronické zdroje:

- [41] Česká lékařská komora: *Zpráva a přehled majetku centra ČLK za rok 2006-2009* [online]. 2011 [cit. 2011-03-10]. Dostupné z WWW:
<[http://www.lkcr.cz/dokumenty.php?item.id=78884&do\[load\]=1&filterCategory.id=4](http://www.lkcr.cz/dokumenty.php?item.id=78884&do[load]=1&filterCategory.id=4)>.
- [42] Česká lékařská komora: *Členské příspěvky* [online]. 2011 [cit. 2011-03-17]. Dostupné z WWW:
<[http://www.lkcr.cz/dokumenty.php?dokId=65819&do\[list\]=1&filterCategory.id=4](http://www.lkcr.cz/dokumenty.php?dokId=65819&do[list]=1&filterCategory.id=4)>.
- [43] Česká lékařská komora: *Porovnání hospodaření centra ČLK za období 1997-2009* [online]. 2011 [cit. 2011-03-15]. Dostupné z WWW:
<[http://www.lkcr.cz/dokumenty.php?item.id=78880&do\[load\]=1&filterCategory.id=4](http://www.lkcr.cz/dokumenty.php?item.id=78880&do[load]=1&filterCategory.id=4)>.

Interní materiály okresního sdružení České lékařské komory ve Frýdku-Místku:

- [44] Přehled hospodaření okresního sdružení ČLK ve Frýdku-Místku za období leden až říjen v letech 2008 – 2010.

Interní materiály z registru členů České lékařské komory:

- [45] Počet členů v jednotlivých okresních sdruženích ČLK k 11. březnu 2011.

Seznam zkratk

ČLK	=	Česká lékařská komora
ČR	=	Česká republika
HV	=	Hospodářský výsledek
Kč	=	Koruna česká
LZPS	=	Listina základních práv a svobod
OS	=	Okresní sdružení

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne .....

.....
jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

.....